

**DIARIUSZ
SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ
P O L S K I E J
V I I K A D E N C J A**

9

(384)

1–15 III 2008

**KANCELARIA SENATU
Warszawa 2008**

KANCELARIA SENATU – BIURO INFORMACJI I DOKUMENTACJI

00-950 Warszawa, ul. Wiejska 4/6/8

Internet: www.senat.gov.pl

(„Dziariusz Senatu RP”: www.senat.gov.pl/k7/dok/diar/index.htm)

Redaguje zespół:

Małgorzata Nadobnik-Hassa

Jan Wardzała

Projekt graficzny

Piotr Bieżański

Fot. Archiwum

Redakcja techniczna

Dział Edycji i Poligrafii Kancelarii Senatu

Druk: Zakład Wydawniczo-Poligraficzny MPiPS

00-502 Warszawa, ul. Bracka 4

ISSN 1230-7459

Spis treści

Posiedzenia Senatu	5
6. posiedzenie Senatu	5
Prezydium Senatu.	11
Z prac komisji senackich	13
Kontakty międzynarodowe	31
Kronika senacka	37

Posiedzenia Senatu

6. posiedzenie Senatu

W dniach 5 i 6 marca br. odbyło się 6. posiedzenie Senatu. Obradom przewodniczyli wicemarszałkowie Krystyna Bochenek i Marek Ziółkowski.

Porządek posiedzenia Izby obejmował:

- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chile o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach celnych, podpisanej w Brukseli dnia 28 czerwca 2007 r.,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o lekarzu sądowym,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych”,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o nadaniu nowych nazw niektórym akademiom rolniczym,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej oraz ustawy o opłacie skarbowej,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o udziale Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym, podpisanej w Brukseli dnia 25 lipca 2007 r.,
- drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług,
- drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o samorządzie powiatowym,
- drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o samorządzie powiatowym,
- drugie czytanie projektu uchwały w 250. rocznicę urodzin Juliana Ursyna Niemcewicza.

Senat minutą ciszy uczcił pamięć wybitnych Polaków

Senatorowie minutą ciszy uczcili pamięć generała **Antoniego Hedy „Szarego”**, dowódcy oddziałów partyzanckich AK, zmarłego 15 lutego br. w wieku dziewięćdziesięciu jeden lat. Generał wstąpił się m.in. odbiciem w 1945 r. z kieleckiego więzienia UB kilkuset więzionych akowców.

Minutą ciszy Izba uczciła pamięć **Gustawa Holoubka**, senatora pierwszej kadencji, aktora, intelektualisty, autorytetu moralnego, zmarłego w Warszawie 6 marca br.

Senat poprawił ustawę o zmianie ustawy o Służbie Celnej

Przyjęta przez Sejm nowelizacja ustawy o służbie celnej zapewnia celnikom lepszą ochronę prawną, znosi też kontrowersyjne przepisy, które były jedną z przyczyn protestu celników w styczniu br.

Ustawa wprowadza kilka istotnych zmian. Najważniejsza to uchylenie przepisu nakazującego zwolnienie funkcjonariusza celnego w wypadku oskarżenia go o umyślne popełnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub tymczasowego aresztowania.

Obecnie w takiej sytuacji funkcjonariusz zostanie zawieszony. Zawieszenie to może być przedłużone do czasu zakończenia postępowania karnego.

Jeśli sąd orzeknie o niewinności funkcjonariusza, będzie on mógł wrócić do służby. Wyrok uniewinniający będzie też oznaczać, że funkcjonariusz otrzyma wstrzymaną na czas postępowania część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki, jeśli nastąpiły w tym czasie.

Nowelizacja zakłada też, iż funkcjonariusza będzie można zwolnić po upływie 12 miesięcy zawieszenia, jeśli nie ustały przyczyny będące podstawą zawieszenia, np. postępowanie nie zostało zakończone.

Kolejna ze zmian dotyczy art. 70 ustawy o Służbie Celnej. Jest efektem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził niezgodność art. 70 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej z konstytucją. W uzasadnieniu swego stanowiska Trybunał Konstytucyjny podał, że skarżona regulacja, dająca prawo ustanawiania obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym jedynie spośród funkcjonariuszy, narusza formalny wymiar prawa do obrony. Obrona powierzona funkcjonariuszowi nie gwarantuje, nawet przy dołożeniu najwyższej staranności, należytego poziomu obrony obwinionego, takiego, jaki może zapewnić zawodowy prawnik. Nieprofesjonalny pełnomocnik nie będzie w stanie zapewnić należytej obrony również dlatego, że z ewentualnym przełożonym dyscyplinarnym łączy go stosunek podległości służbowej. W dodawanym ustawą przepisie art. 70 ust. 1a ustawodawca przyznaje funkcjonariuszom celnym prawo do ustanawiania w postępowaniu dyscyplinarnym obrońcy spośród funkcjonariuszy, radców prawnych i adwokatów.

Senat wprowadził do ustawy trzy poprawki, doprecyzowujące jej zapisy. Jedna z tych zmian umożliwi celnikowi powrót do służby także wówczas, gdy okres zawieszenia przekroczy 12 miesięcy, i na tej podstawie zostanie on zwolniony. W tej sytuacji funkcjonariusz może być przywrócony do służby na swój wniosek, jeśli postępowanie przeciw niemu zostanie umorzone z powodu niepopołnienia przestępstwa lub jeśli zostanie uniewinniony prawomocnym wyrokiem sądu albo jeśli brak „ustawowych znamion czynu zabronionego”.

Nowelizacja „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” – przyjęta bez poprawek

Senat przyjął bez poprawek nowelizację „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”, przewidującą przeznaczenie niewykorzystanych na profilaktykę pieniędzy m.in. na szkolenia lekarzy.

Wieloletni program zwalczania chorób nowotworowych, przyjęty w lipcu 2005 r., na lata 2006–2015 przewidywał, że na profilaktykę muszą być przeznaczone odpowiednie, określone procentowo środki (od 20% środków na cały program w pierwszym roku jego do 35% w ostatnim roku). Nowelizacja przyjęta przez Izbę zakłada, że środki na profilaktykę muszą stanowić rocznie nie mniej niż 10% nakładów na program. Nowela ma na celu racjonalizację wydawania pieniędzy na program przeciwnowotworowy i dostosowanie ich kwoty do faktycznych potrzeb zdrowotnych Polaków.

Dotychczas środki przeznaczane na profilaktykę nie były wykorzystywane, gdyż pacjenci nie zgłaszali się na bezpłatne badania. W 2006 r. Narodowy Fundusz Zdrowia przeznaczył na program profilaktyki raka szyjki macicy ponad 23 mln zł, z czego wykorzystano jedynie 12, 5 mln zł, a z ponad 52 mln zł na profilaktykę raka piersi wydano 34 mln zł.

W opinii resortu zdrowia, środki przesunięte z programów profilaktycznych będą mogły być przeznaczone na szkolenia lekarzy rodzinnych z zakresu diagnostyki onkologicznej, zmodyfikowanie programu nauczania onkologii w uczelniach medycznych, czy też program wykrywania chłoniaków złośliwych.

Senat wyraził zgodę na nadanie nowych nazw trzem akademiom rolniczym

Izba jednomyślnie, 87 głosami, przyjęła ustawę o nadaniu nowych nazw niektórym akademiom rolniczym. Zgodnie z ustawą:

- Akademia Rolnicza im. Hugona Kołłątaja w Krakowie otrzyma nazwę „Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie”,
- Akademia Rolnicza w Lublinie otrzyma nazwę „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie”,
- Akademia Rolnicza im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu otrzyma nazwę „Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu”.

Akademie te spełniają wymaganie formalne wskazane w ustawie, tj. mają dostateczną liczbę uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora, w tym w zakresie nauk objętych profilem uczelni, i w związku z tym można je nazwać uniwersytetami wraz z przymiotnikami określającymi ich profil. Spełniony został również wymóg określony w art. 18 ust. 3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. zmiana nazw uczelni poparta została uchwałami ich senatów.

Nowelizacja ustawy o zmianie ustawy o płatnościach do gruntów rolnych – przyjęta bez poprawek

Senat nie wniósł poprawek do ustawy o zmianie ustawy o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej oraz ustawy o opłacie skarbowej. Wprowadza ona dopłaty bezpośrednie do owoców miękkich – malin i truskawek oraz pomidorów, przeznaczonych do przetwórstwa.

Nowelizacja ustawy wynika głównie z konieczności adaptacji polskiego prawa do przepisów unijnych. Komisja Europejska wprowadziła od 1 stycznia br. dopłaty do owoców miękkich, pomidorów i roślin energetycznych. Dopłaty mają poprawić dochodowość gospodarstw rolnych, ograniczyć wahania cen wynikające z sytuacji kryzysowych na rynku oraz przyczynić się do zwiększenia spożycia owoców.

Maksymalna kwota pomocy przyznanej rolnikowi nie będzie mogła przekroczyć 400 euro na hektar. Warunkiem uzyskania płatności przez producenta będzie podpisanie umowy z przetwórcą. Jeśli producent jest członkiem grupy lub organizacji producentów owoców miękkich, umowę zastąpi zobowiązanie do dostawy.

Płatności bezpośrednie dotyczące truskawek, malin oraz pomidorów będzie przyznawać Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Senat przyjął bez poprawek ustawę o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Ustawa, powstała w wyniku prac Sejmu nad projektem rządowym, nowelizuje ustawę z 7 września ub.r. o Karcie Polaka. Wprowadzone zmiany m.in. przyznają konsulom prawo do zasięgania opinii organów bezpieczeństwa o osobach ubiegających się o taką kartę.

Ponadto ustawa dostosowuje używaną w niej terminologię do przepisów wynikających z wejścia Polski do strefy Schengen. Ustawa ma wejść w życie 29 marca br.

Za jej przyjęciem głosowało 86 senatorów, nikt nie był przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu.

Karta Polaka wprowadza ułatwienia i przywileje dla Polaków zamieszkałych na Wschodzie, gdyż nie jest tam uznawane podwójne obywatelstwo. Umożliwia m.in. refundację wizy Schengen, dostęp do polskich szkół i uczelni, ułatwia uzyskiwanie stypendiów, podejmowanie pracy i prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce.

Karta Polaka będzie wydawana przez konsula, ma być ważna przez 10 lat od daty jej przyznania i może być przedłużana na wniosek zainteresowanego.

Według szacunków, w pierwszym roku o kartę może się ubiegać kilkaset tysięcy osób, docelowo – znacznie ponad milion. W Ministerstwie Spraw Zagranicznych prowadzone jest szkolenie kandydatów na konsulów. Będą oni pracować w krajach, których dotyczy ustawa. W budżecie resortu zarezerwowano na ten cel ok. 8, 5 mln zł.

Zarezerwowano też środki na opracowanie i druk Karty Polaka (2 mln zł), sfinansowanie ulg na przejazdy środkami transportu publicznego – 1, 5 mln oraz wsparcie organizacji przekazujących wnioski o wydanie Karty Polaka. Koszt wyprodukowania jednej karty oszacowano na 10 zł.

Przy założeniu, że refundacji podlegałyby rocznie wizy dla 100 tys. osób, koszt wyniósłby około 24 mln zł. Dofinansowanie przejazdów (wprowadzenie 37-procentowej zniżki dla posiadaczy Karty Polaka) to koszt 2 mln 664 tys. rocznie. Ogółem wszystkie koszty wprowadzenia karty szacuje się na 60–80 mln zł rocznie.

Osoby ubiegające się o Kartę Polaka muszą wykazać swój związek z polskością – w tym przynajmniej bierną znajomość języka polskiego, wykazać, że jedno z rodziców lub dziadków bądź dwoje pradziadków było narodowości polskiej albo przedstawić zaświadczenie organizacji polonijnej o działalności na rzecz kultury i języka polskiego.

Dane osób, które otrzymają kartę, umieszczone będą w centralnym rejestrze prowadzonym przez Radę do spraw Polaków na Wschodzie.

Inicjatywa senacka – projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 22 maja 2007 r., stwierdzającego niezgodność przepisu ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym z konstytucją.

Przepisy ustawy o VAT zaskarżył do trybunału zakład zajmujący się przetwórstwem owoców i warzyw. Zakład ten kupił produkty rolne od rolnika ryczałtowego, płacąc w formie przelewów bankowych. Na mocy zaskarżonych przepisów nie miał jednak prawa do odliczenia podatku VAT, ponieważ była to przedpłata, dokonana jeszcze przed wystawieniem faktury.

Trybunał nakazał zmianę przepisów dyskryminujących firmy, które płaciły za produkty rolne jeszcze przed ich dostawą. Według TK, oznacza to gorsze traktowanie podatników dokonujących przedpłaty przed wystawieniem faktury VAT RR (na rzecz rolnika ryczałtowego) niż podatników płacących po wystawieniu takiej faktury.

Mając na uwadze konieczność wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, kierując się brzmieniem sentencji wyroku oraz motywami jego uzasadnienia, Senat zaproponował, aby w ustawie z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług wprowadzić możliwość podania danych identyfikujących dokument stwierdzający zapłatę również na fakturze dotyczącej zakupu produktów rolnych.

Proponowana nowelizacja pozwoli zlikwidować nierówne traktowanie podatników VAT, których prawo do odliczenia podatku naliczonego było dotąd uzależnione od momentu, w jakim zapłacili oni za towar lub usługę (bez przekroczenia ustawowego terminu).

Inicjatywa senacka – projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa

Proponowana ustawa ma na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 17 lipca ub.r., dotyczącego ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności art. 98a ust. 3 tej ustawy z konstytucją w zakresie, w jakim uniemożliwia radnemu zaskarżenie zarządzenia zastępczego stwierdzającego wygaśnięcie jego mandatu.

Nowelizacja polega na stworzeniu takiego mechanizmu proceduralnego, aby w wypadku wydania zarządzenia zastępczego przez wojewodę, stwierdzającego wygaśnięcie mandatu, odwołanie ze stanowiska lub rozwiązanie umowy o pracę podmiotów, o których mowa w art. 98a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, również te podmioty mogły samodzielnie składać skargi na akty nadzoru wojewody do sądu administracyjnego.

Nowelizacja dokonuje również identycznych zmian w art. 85a ust. 3 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz w art. 86a ust. 3 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, gdyż – jak wskazał trybunał – analogiczne rozwiązania przewidziane w tych przepisach budzą takie same zastrzeżenia, jak art. 98a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, o czym jednak trybunał – związany granicami pytania prawnego – wiążąco rozstrzygnąć nie mógł.

Inicjatywa senacka – projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 marca ub.r., stwierdzającego niezgodność z konstytucją art. 190 ust. 1 pkt 1a ustawy z 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, art. 26 ust. 1 pkt 1a ustawy z 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta oraz art. 24j ust. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego zaskarżone przepisy naruszają konstytucyjne zasady proporcjonalności (wygaśnięcie mandatu, jako sankcja uchybienia powinności złożenia oświadczenia majątkowego, jest wkroczeniem ustawodawcy w materię chronioną konstytucyjnie, jaką jest czynne i bierne prawo wyborcze) oraz poprawnej legislacji (różnicowane i nieprecyzyjne określenie terminów złożenia oświadczenia majątkowego dotyczącego radnego lub wójta i oświadczenia dotyczącego ich współmałżonków).

Zaproponowana przez Senat nowelizacja ujednotacza termin składania oświadczeń majątkowych przez samorządowców i łagodzi sankcje za niedopełnienie tego obowiązku.

Zgodnie z nią oświadczenia majątkowe o działalności gospodarczej małżonka samorządowców zobowiązani będą złożyć w terminie 30 dni od daty złożenia ślubowania. Dzięki temu samorządowców będzie obowiązywał jeden termin na złożenie wszystkich typów dokumentów „majątkowych”. Według obecnych przepisów, zakwestionowanych przez trybunał, samorządowców muszą złożyć własne oświadczenie majątkowe w ciągu 30 dni od daty ślubowania, ale na przykład oświadczenie o działalności gospodarczej małżonka w ciągu 30 dni od dnia wyboru.

W senackim projekcie zapisano też, że za niezłożenie oświadczenia radnym będzie grozić utrata diety, a w wypadku wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta – utrata wynagrodzenia do czasu wywiązania się z obowiązku.

Obecnie sankcją za niedopełnienie obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego w terminie jest utrata mandatu, co trybunał uznał za nieadekwatne do przewinienia.

Uchwała Senatu w 250. rocznicę urodzin Juliana Ursyna Niemcewicza

Senat złożył hołd Julianowi Ursynowi Niemcewiczowi w uchwale przyjętej w 250. rocznicę jego urodzin. Senatorowie zwrócili się do środowisk uniwersyteckich, twórców związanych z literaturą i teatrem o spopularyzowanie najcenniejszych dzieł poety.

„Senat Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że Julian Ursyn Niemcewicz chlubnie zapisał się na kartach historii Polski. Pamięć o Nim i Jego dorobek literacki przetrwały wieki i to czyni Go człowiekiem godnym naszego uznania i czci” – napisano w uchwale.

Senat zwraca przy tym uwagę, że część dzieł J.U. Niemcewicz pozostaje do dziś w rękopisach i wciąż czeka na wydanie. Senatorowie zwrócili się do Polaków pozostających poza krajem o zainteresowanie pozostawionym przez poetę dziedzictwem.

Julian Ursyn Niemcewicz, herbu Rawicz, urodził się w 1758 r. w Skokach koło Brześcia Litewskiego, zmarł w 1841 r. w Paryżu. Ukończył Szkołę Rycerską w Warszawie, po czym został adiutantem księcia Adama Kazimierza Czartoryskiego. W czasach Sejmu Wielkiego stworzył wraz z Hugonem Kołłątajem projekt reformatorskiej Konstytucji 3 maja. Po zwycięstwie Targowicy – przeciwników reform ustrojowych – wyemigrował do Niemiec. Na wieść o wybuchu powstania kościuszkowskiego wrócił do kraju.

Niemcewicz był sekretarzem Tadeusza Kościuszki, z którym przeżył klęskę bitwy pod Maciejowicami i carską niewolę. Po uwolnieniu w 1796 r. wyjechał wraz z Kościuszką do USA. Ożenił się tam z Susan Kean – wdową po pierwszym wiceprezydencie Stanów Zjednoczonych. Napisał też wówczas pierwszą na świecie biografię George’a Washingtona.

Po powrocie do kraju w 1807 r. włączył się w działalność polityczną. Po wybuchu powstania listopadowego w 1830 r. był m.in. członkiem Rady Administracyjnej i rządu. W 1833 r. wyemigrował do Paryża.

Julian Ursyn Niemcewicz miał wpływ na młodzieńczą twórczość Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego. Jego najślynniejszymi dziełami są: „Powrót pośła”, „Kazimierz Wielki”, „Śpiewy historyczne”, „Dzieje panowania Zygmunta III”, „Jadwiga królowa polska”, „Jan Kochanowski w Czarnym Lesie”, „Pamiętniki czasów moich”.

Pozostałe prace Izby

Senat przyjął bez poprawek:

- ustawę o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chile o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach celnych, podpisanej w Brukseli dnia 28 czerwca 2007 r.,
- ustawę o zmianie ustawy o lekarzu sądowym,
- ustawę o zmianie ustawy o transporcie kolejowym,
- ustawę o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego,
- ustawę o ratyfikacji Umowy o udziale Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym, podpisanej w Brukseli dnia 25 lipca 2007 r.

Oświadczenia

Oświadczenia złożyli senatorowie: **Wojciech Skurkiewicz, Tadeusz Skorupa, Krzysztof Kwiatkowski, Barbara Borys-Damięcka, Norbert Krajczy, Krystyna Bochenek, Stanisław Kogut, Jan Olech, Tomasz Misiak, Antoni Motyczka, Maciej Grubski, Sławomir Kowalski, Zdzisław Pupa, Roman Ludwiczuk, Przemysław Błaszczyk, Stanisław Bisztyga, Andrzej Person, Marek Konopka, Grzegorz Wojciechowski, Andrzej Szewiński, Czesław Ryszka, Stanisław Iwan, Małgorzata Adamczak, Stanisław Jurcewicz, Bohdan Paszkowski, Jan Wyrowiński, Mieczysław Augustyn, Piotr Kaleta, Andrzej Grzyb, Marian Cichosz, Henryk Woźniak, Marek Trzeciński, Eryk Smulewicz, Jadwiga Rotnicka.**

Prezydium Senatu

5 marca br. odbyło się **13. posiedzenie** Prezydium Senatu.

Prezydium rozpatrzyło wniosek Komisji Gospodarki Narodowej o wyrażenie zgody na zorganizowanie konferencji „Komunikacja elektroniczna XXI wieku”, zaplanowanej w związku z wizytą w Polsce Viviane Reding, komisarz ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów w Unii Europejskiej. Celem spotkania jest dokonanie analizy poziomu rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w Polsce w relacji do polityki i strategii Unii Europejskiej. Ocenione też zostanie funkcjonowanie krajowego systemu powiadamiania ratunkowego i europejskiego numeru alarmowego. Konferencję z udziałem około 100 osób zaplanowano na 14 marca br. Prezydium Senatu wyraziło zgodę na zorganizowanie konferencji oraz zatwierdziło kosztorys na kwotę 7000 zł.

Podczas posiedzenia rozpatrzono także drugi wniosek Komisji Gospodarki Narodowej – o wyrażenie zgody na zorganizowanie konferencji „Prawo autorskie na miarę XXI wieku”. Jej celem jest analiza polskiego systemu praw autorskich, m.in. w zakresie zbiorowego zarządzania prawami, relacji pomiędzy użytkownikami a organizacjami zbiorowego zarządzania, a także w kontekście orzeczeń sądowych, prawa europejskiego oraz doświadczeń innych krajów Unii Europejskiej. Konferencję z udziałem około 100 osób zaplanowano na 8 kwietnia br. w gmachu Sejmu RP. Prezydium Senatu wyraziło zgodę na zorganizowanie konferencji oraz kosztorys na kwotę 4000 zł.

Szef Kancelarii Senatu minister Ewa Polkowska poinformowała, że do Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich zostało przekazane pismo wicemarszałka Marka Ziółkowskiego z prośbą o przedstawienie opinii dotyczącej trybu uchwalania ustawy w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.

Z prac komisji senackich

4 marca 2008 r.

Podczas posiedzenia **Komisji Rodziny i Polityki Społecznej** senatorowie wysłuchali informacji ministra pracy i polityki społecznej o stanie prac nad projektem ustawy o pracownikach socjalnych.

Informację przedstawił sekretarz stanu w tym resorcie Jarosław Duda. Jak poinformował, prace nad projektem trwają od dłuższego czasu. W 2005 r. projekt został przyjęty przez Radę Ministrów i skierowany do Sejmu, jednak ze względu na zakończenie kadencji parlamentu nie był przedmiotem dalszych prac ustawodawczych. W 2007 r. powrócono do prac, czego efektem było przyjęcie projektu 28 czerwca ub.r. przez Komitet Rady Ministrów. Obecnie trwają prace robocze w Departamencie Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W ich ramach przeprowadzane są konsultacje ze środowiskiem pracowników socjalnych (Polskie Towarzystwo Pracowników Socjalnych) oraz z Radą Pomocy Społecznej. Przewiduje się, że projekt ustawy zostanie opracowany do końca czerwca br., w lipcu br. zostaną przeprowadzone uzgodnienia wewnątrzresortowe, a w sierpniu br. – międzyresortowe. Następnie projekt zostanie przedstawiony Komitetowi Rady Ministrów i samej Radzie Ministrów. Wstępnie planuje się, że ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2009 r., z zachowaniem pewnych okresów przejściowych dotyczących organizowania się samorządu zawodowego pracowników socjalnych.

Projektowana ustawa ma zapewnić poprawę efektywności systemu pomocy i integracji społecznej, a także wzmocnić znaczenie pracownika socjalnego jako profesjonalisty działającego na rzecz integracji społecznej osób ubogich i wykluczonych społecznie. Zgodnie z założeniami ustawa ma określić zasady i warunki wykonywania zawodu pracownika socjalnego, jego obowiązki i prawa, a także zasady organizacji i działania samorządu zawodowego pracowników socjalnych.

Projekt zmienia dotychczasowy system specjalizacji zawodowej (I i II stopień), wprowadza stopnie awansu zawodowego i określa wymagania, jakie będą musiały spełniać osoby awansujące. Przewiduje również możliwość wykonywania prywatnej praktyki zawodowej przez pracownika socjalnego w formie indywidualnej działalności gospodarczej albo spółki partnerskiej.

W projekcie postępowanie zawodowe pracowników socjalnych podporządkowano kodeksowi etyki zawodowej oraz wprowadzono obowiązkową przynależność do samorządu zawodowego. Jednostkami organizacyjnymi jego samorządu będą: Krajowa Izba Pracowników Socjalnych jako samorząd pracowników socjalnych na szczeblu krajowym oraz okręgowe izby pracowników socjalnych. Członkowie samorządu będą podlegali odpowiedzialności dyscyplinarnej w wypadku zawinionego naruszenia obowiązków zawodowych oraz popełnienia czynów sprzecznych z zasadami etyki, określonymi w kodeksie etyki zawodowej.

Podczas posiedzenia Komisji Rodziny i Polityki Społecznej opinie o projekcie ustawy o pracownikach socjalnych, a także o dotychczasowym przebiegu konsultacji społecznych przedstawili reprezentanci środowiska pracowników socjalnych: Barbara Kucharska z Polskiego Towarzystwa Pracowników Socjalnych i Andrzej Goćłowski – przedstawiciel Grupy Inicjatywnej ds. obywatelskiego projektu ustawy o zawodzie pracownika socjalnego. Swoje uwagi zgłosili również dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile Wanda Kolińska, prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Organizatorów i Menadżerów Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia Stanisław Litman, wiceprezes Stowarzyszenia Dyrektorów Domów Pomocy Społecznej Ziemi Lubuskiej Barbara Kucharska oraz przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski Michał Chojara.

W dyskusji nad projektem udział wzięli także eksperci: Joanna Staręga-Piasek – przewodnicząca Rady Pomocy Społecznej i Tomasz Kaźmierczak z Instytutu Spraw Publicznych.

Podczas posiedzenia opowiedziano się za przyjęciem ustawowych regulacji wzmacniających zawód i pozycję pracowników socjalnych. Podkreślano również potrzebę przygotowania zawodowego, które umożliwi skuteczną pracę socjalną w różnych obszarach społecznego oddziaływania, także poza systemem pomocy społecznej.

Senatorowie wskazywali na potrzebę dalszych, bardziej pogłębionych prac nad przedstawionym przez resort pracy projektem, a także konsultacji społecznych ze środowiskiem pracowników socjalnych. Z tymi opiniami zgodził się wiceminister J. Duda, który nie wykluczył zmiany niektórych zapisów omawianego projektu.

Na zakończenie swojego posiedzenia Komisja Rodziny i Polityki Społecznej przyjęła jednogłośnie stanowisko w sprawie prac nad projektem ustawy o zawodzie pracownika socjalnego, w którym napisano:

„Komisja Rodziny i Polityki Społecznej wysłuchała w dniu 4 marca 2008 r. informacji Ministra Pracy i Polityki Społecznej o stanie prac nad projektem ustawy o zawodzie pracownika socjalnego, którą przedstawił Jarosław Duda, sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.

Komisja uważa, że obecny, roboczy projekt ustawy, nad którym trwają prace w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, wymaga dalszych prac i pogłębionych konsultacji społecznych. Jednocześnie komisja opowiada się za pilnym przyjęciem przez rząd projektu ustawy o zawodzie pracownika socjalnego i skierowaniem go do prac parlamentarnych, tak aby ustawa weszła w życie z początkiem 2009 r.

Pracownicy socjalni są grupą zawodową odpowiedzialną za skuteczne i profesjonalne świadczenie pomocy osobom i rodzinom w sytuacjach wymagających wsparcia. Pracując w środowisku lokalnym, są organizatorami pomocy i pełnią funkcję koordynatorów działań wynikających z realizacji polityki społecznej państwa podejmowanych na rzecz społecznej integracji osób ubogich i wykluczonych. Z tych względów przyjęte regulacje powinny umożliwiać skuteczniejszą pracę socjalną w różnych obszarach, nie tylko w pomocy społecznej.

Komisja, mając na uwadze rosnące znaczenie zawodu pracownika socjalnego, dostrzega konieczność podniesienia jego rangi oraz zapewnienia ustawowych i organizacyjnych warunków wykonywania tego zawodu będących podstawą jakości pracy świadczonej na rzecz osób potrzebujących.

Ustawa powinna regulować prawa i obowiązki pracowników socjalnych, zakres i poziom niezbędnych kwalifikacji uprawniających do wykonywania tego zawodu, a także zapewnić wprowadzenie standardów związanych z warunkami wykonywania zawodu sprzyjających efektywności systemu pomocy i integracji społecznej.

Komisja wyraża przekonanie, iż wzmocnieniu roli pracownika socjalnego i jego rangi jako funkcjonariusza publicznego będzie sprzyjać nie tylko nowoczesna ustawa o wykonywaniu zawodu, ale także powołanie na drodze tej samej ustawy samorządu zawodowego – reprezentanta tej grupy zawodowej, dbającego o wysokie standardy jego wykonywania. Należy jednak wyeliminować z zapisów korporacyjnych to wszystko, co zamykałoby środowisko przed koniecznym dopływem nowych kadr oraz ograniczało odpowiedzialność zawodową”.

* * *

Na wspólnym posiedzeniu **Komisja Ustawodawcza** oraz **Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej** przeprowadziły pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa.

Zgłoszony przez Komisję Ustawodawczą projekt zmian w ustawach samorządowych był realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 marca 2007 r., w którym zakwestionowano przepisy, zgodnie z którymi radni, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast tracili mandaty za niezłożenie w terminie oświadczenia majątkowego lub oświadczenia o działalności gospo-

darczej małżonka. Sprawa dotyczyła co najmniej kilkuset osób w Polsce. Zakwestionowane przepisy zobowiązywały samorządowców do złożenia własnych oświadczeń majątkowych w ciągu 30 dni od daty ślubowania, a w wypadku pozostałych dokumentów – np. oświadczeń o działalności gospodarczej małżonka – w ciągu 30 dni od dnia wyboru. Sankcją za niezłożenie ich w terminie była utrata mandatu. Trybunał uznał, że termin „od dnia wyboru” jest nieprecyzyjny, a sankcja w postaci utraty mandatu za spóźnienie z oświadczeniem jest nieadekwatna do przewinienia.

Rozpatrywany projekt zmierzał do doprecyzowania, do kiedy samorządowcy muszą złożyć oświadczenie majątkowe swoich małżonków. Zgodnie z projektem, oświadczenia majątkowe o działalności gospodarczej małżonka samorządowcy zobowiązani będą złożyć w terminie 30 dni od daty złożenia ślubowania. W projekcie mającym zmienić ustawy: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa zapisano też, że za niezłożenie oświadczenia radnym będzie grozić utrata diety, a w wypadku wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta – utrata wynagrodzenia do czasu wywiązania się z obowiązku.

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej senator Krzysztof Kwiatkowski poinformował, że do komisji wpłynęły pozytywne opinie na temat projektu od instytucji samorządowych oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W trakcie dyskusji senator Władysław Dajczak wyraził wątpliwość co do skuteczności sankcji przewidzianej w projekcie. Senator Marek Trzciniński zgłosił poprawkę do art. 24, która nie została przyjęta.

W głosowaniu połączone komisje postanowiły zarekomendować Senatowi przyjęcie bez poprawek rozpatrywanego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia go do Sejmu. Na sprawozdawcę połączonych komisji podczas drugiego czytania projektu wybrano senatora K. Kwiatkowskiego.

W drugim punkcie porządku dziennego odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa.

Projekt zgłoszony przez Komisję Ustawodawczą był realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 17 lipca 2007 r., w którym orzeczono o niezgodności z konstytucją art. 98a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym „w zakresie, w jakim uniemożliwia radnemu zaskarżenie zarządzenia zastępczego stwierdzającego wygaśnięcie jego mandatu”. Nowelizacja dotyczy przepisu dającego możliwość skargi na wydane zarządzenie zastępcze przez wojewodę, stwierdzającego wygaśnięcie mandatu, odwołanie ze stanowiska lub rozwiązanie umowy o pracę przez podmiot (art. 98a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym) do sądu administracyjnego.

W głosowaniu połączone komisje opowiedziały się jednomyślnie za przyjęciem przedstawionego przez wnioskodawców projektu bez poprawek oraz za przyjęciem projektu uchwały w sprawie wniesienia go do Sejmu. Na sprawozdawcę podczas drugiego czytania został wybrany senator Janusz Sepioł.

* * *

W pierwszym punkcie porządku dziennego posiedzenia **Komisji Gospodarki Narodowej** rozpatrzono ustawę o zmianie ustawy o transporcie kolejowym.

Stanowisko rządu w sprawie nowelizacji uchwalonej przez Sejm przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Juliusz Engelhardt. Swoje uwagi zgłosiło Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu.

Projekt nowelizacji, dostosowującej polskie prawo do wymagań Unii Europejskiej, wniosła do Sejmu Rada Ministrów. Podczas prac sejmowych nie wprowadzono zmian, które miałyby istotne znaczenie z punktu widzenia meritum ustawy.

Rozpatrywana nowelizacja wprowadza do ustawy o transporcie kolejowym i definiuje dwa pojęcia: „pośredni certyfikat zgodności podsystemu” i „pośrednia deklaracja weryfikacji zgodności podsystemu”, a także modyfikuje obowiązujące przepisy dotyczące warunków za-

pewnienia interoperacyjności transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości i transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnej na terytorium Polski oraz dodaje do niej nowe przepisy w tym zakresie.

W głosowaniu Komisja Gospodarki Narodowej postanowiła zarekomendować Senatowi przyjęcie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym bez poprawek. Wniosek przyjęto 14 głosami, przy 2 wstrzymujących się. Ustalono, że sprawozdanie w imieniu komisji złoży senator Stanisław Kogut.

W drugim punkcie porządku dziennego posiedzenia rozpatrzono ustawę o ratyfikacji Umowy o udziale Republiki Bułgarii i Rumunii w Europejskim Obszarze Gospodarczym, podpisanej w Brukseli dnia 25 lipca 2007 r.

Uzgodnienia zawarte w przedmiotowej umowie omówił dyrektor Departamentu Spraw Europejskich w Ministerstwie Gospodarki Marek Korowajczyk. Ustawa uzyskała pozytywną opinię senackiego biura legislacyjnego.

Zgodnie z art. 128 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, każde państwo europejskie, stając się członkiem Unii Europejskiej, powinno również zostać stroną Porozumienia EOG. Stronami umowy są Komisja Europejska, reprezentująca państwa członkowskie, Republika Bułgarii i Rumunia, oraz Królestwo Norwegii, Republika Islandii i Księstwo Lichtensteinu (państwa EFTA), będące stronami EOG.

Zmiany zaproponowane w umowie mają charakter dostosowujący okresy przejściowe, uzgodnione podczas negocjacji akcesyjnych Bułgarii i Rumunii do UE. Ponadto w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 kwietnia 2009 r. ustanowiono dla Bułgarii i Rumunii Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy. W zamian Wspólnota Europejska udziela Królestwu Norwegii i Republice Islandii koncesji we wzajemnym handlu towarami rybnymi.

Umowa spowoduje wzrost kwot bezcłowych na niektóre towary rybne importowane z Republiki Islandii i Królestwa Norwegii. Umożliwi to polskim przetwórcom bezcłowy zakup surowca niezbędnego do produkcji przetworów rybnych, importowanego z powyższych krajów, w szczególności śledzi i makreli.

Przedmiotowa umowa pomniejszy dochody budżetu ogólnego Unii Europejskiej z tytułu dodatkowego bezcłowego kontyngentu na wybrane artykuły rybne z Republiki Islandii i Królestwa Norwegii.

W dyskusji senatorowie interesowali się, czy umowa będąca przedmiotem ratyfikacji nie wpłynie negatywnie na sytuację polskich przetwórców ryb.

W głosowaniu Komisja Gospodarki Narodowej postanowiła jednomyślnie zarekomendować Senatowi przyjęcie bez poprawek rozpatrywanej ustawy ratyfikacyjnej. Na sprawozdawcę stanowiska komisji w tej sprawie wybrano senatora Kazimierza Kleinę.

Następnie przystąpiono do rozpatrywania ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Chile o współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach celnych, podpisanej w Brukseli dnia 28 czerwca 2007 r.

Przyjęcie ustawy rekomendował senatorom szef Służby Celnej podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Kapica.

W przedmiotowej umowie zawarto zobowiązania, polegające m.in. na wymianie informacji zawodowych między organami celnymi obu państw, służących zapewnieniu prawidłowego wymiaru i poboru ceł i innych opłat pobieranych przez organy celne, współpracy w zakresie stosowania zakazów ograniczeń przywozowych i wywozowych, a także współpracy w dziedzinie zwalczania nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.

Umowa będzie dotyczyła zarówno osób prawnych, jak i fizycznych w zakresie działań kontrolnych wobec osób podejrzanych o naruszenie przepisów celnych oraz przekazywania informacji o takich osobach.

W głosowaniu Komisja Gospodarki Narodowej jednomyślnie opowiedziała się za przyjęciem bez poprawek rozpatrywanej ustawy ratyfikacyjnej. Ustalono, że podczas posiedzenia plenarnego stanowisko komisji w tej sprawie przedstawi senator Eryk Smulewicz.

Podczas posiedzenia komisji rozpatrywano także ustawę o zmianie ustawy o Służbie Celnej.

Stanowisko rządu w sprawie sejmowej nowelizacji, uchwalonej na podstawie projektu wniesionego przez Radę Ministrów w trybie pilnym, przedstawił szef Służby Celnej J. Kapica. Swoje uwagi zgłosiło senackie biuro legislacyjne. Dotyczyły one nieprecyzyjności niektórych zapisów oraz braku przepisów przejściowych.

Rozpatrywana nowelizacja ma zapewnić celnikom lepszą ochronę prawną. Znosi ona kontrowersyjne przepisy, które były jedną z przyczyn protestu celników w styczniu br. Ustawa uchyla przepis, nakazujący obligatoryjne zwolnienie celnika, gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne lub gdy zostanie aresztowany. Na mocy ustawy w takiej sytuacji funkcjonariusz zostanie zawieszony. Jeśli sąd orzeknie o jego niewinności, będzie mógł wrócić do służby. Wyrok uniewinniający będzie też oznaczać, że funkcjonariusz otrzyma wstrzymaną na czas postępowania część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki, jeśli nastąpiły w tym czasie.

W znowelizowanych przepisach zapisano też, iż obwiniony ma prawo do obrony. Może wybrać obrońcę spośród funkcjonariuszy celnych lub ustanowić swoim obrońcą radcę prawnego lub adwokata.

Nowelizacja zakłada, że funkcjonariusza będzie można zwolnić po upływie 12 miesięcy okresu zawieszenia, jeśli nie ustały przyczyny będące podstawą zawieszenia (np. postępowanie nie zostało zakończone).

W ustawie pozostawiono natomiast zapis, iż celnika można zwolnić, jeśli wymaga tego dobro służby. Pozostanie także zapis, iż w wypadku „utruty zaufania niezbędnego do wykonywania obowiązków służbowych” celnika będzie można przenieść. Zniesienie tych zapisów postulowały organizacje związkowe.

Rząd zamierza przygotować projekt ustawy modernizacyjnej, która zrównywałaby warunki pracy celników z warunkami innych służb mundurowych. Projekt ma w kwietniu trafić do uzgodnień międzyresortowych.

W trakcie dyskusji senatorowie zgłaszali wątpliwości dotyczące poprawności legislacyjnej niektórych zapisów nowelizacji. Interesowano się również skutkami finansowymi ustawy, a także sposobami i efektywnością kontroli wewnętrznej służb celnych.

W głosowaniu Komisja Gospodarki Narodowej postanowiła zaproponować Senatowi wprowadzenie 3 poprawek. Na sprawozdawcę stanowiska komisji w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej wybrano senatora Stanisława Jurcewicza.

Podczas posiedzenia powołano także, na podstawie art. 64 Regulaminu Senatu, za zgodą marszałka Senatu, Podkomisję „Przyjazne Państwo”. Do zakresu jej działania będzie należało m.in. przygotowywanie projektów uchwał oraz rozpatrywanie ustaw zmierzających do ograniczenia biurokracji, a także zmiany niejasnych, niespójnych, nieskutecznych lub zbędnych przepisów regulujących sprawy społeczno-gospodarcze, będące przedmiotem zakresu działania Komisji Gospodarki Narodowej. Do pracy w podkomisji swój akces zgłosiło 5 senatorów: S. Jurcewicz, K. Kleina, Tomasz Misiak, E. Smulewicz i Marek Trzcíński.

Podczas przerwy w posiedzeniu Komisji Gospodarki Narodowej odbyło się 1. posiedzenie podkomisji, zwołane w celu wybrania kandydata na jej przewodniczącego. Na to stanowisko podkomisja zaproponowała kandydaturę senatora K. Kleiny.

Komisja Gospodarki Narodowej w głosowaniu tajnym, przeprowadzonym przez senatorów S. Jurcewicza, T. Misiaka i M. Trzcíńskiego, poparła jednogłośnie kandydaturę zgłoszoną przez Podkomisję „Przyjazne Państwo” i wybrała senatora K. Kleinę na przewodniczącego tej podkomisji.

* * *

Na swym posiedzeniu **Komisja Ustawodawcza** rozpatrzyła cztery wyroki Trybunału Konstytucyjnego. Szczegółową informację na ten temat przedstawiło Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu.

W wypadku dwóch orzeczeń: wyroku z 18 lipca 2007 r. dotyczącego ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz wyroku z 16 października 2007 r. dotyczącego ustawy

– Ordynacja podatkowa senatorowie uznali, że ze względu na zaistniałe okoliczności prawne nie wymagają one interwencji ustawodawcy.

Komisja Ustawodawcza postanowiła natomiast wnieść inicjatywy ustawodawcze w sprawie dwóch pozostałych orzeczeń: wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 19 września 2007 r. dotyczącego ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze oraz postanowienia sygnalizacyjnego z dnia 7 listopada 2007 r., a także wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 września 2007 r. dotyczącego ustawy o podatku od towarów i usług.

* * *

Na swym posiedzeniu zebrała się **Komisja Zdrowia** w celu rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych”.

Przyjęcie nowelizacji, uchwalonej przez Sejm z przedłożenia rządowego, rekomendował senatorom podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Andrzej Włodarczyk. Pozytywną opinię o ustawie przedstawiło Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu.

W intencji wnioskodawców ustawa ma na celu zapewnienie realnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na realizację „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”. Dotychczasowa ustawa przewidywała zróżnicowanie procentowe obligatoryjnej wysokości planowanych nakładów na realizację działań z zakresu wczesnego wykrywania chorób nowotworowych, procent ten miał wzrastać co dwa lata w okresie obowiązywania programu. W nowelizacji zaproponowano wprowadzenie jednolitej wysokości planowanych nakładów na realizację tych działań (rocznie nie mniej niż 10% nakładów na program).

Po krótkiej dyskusji w głosowaniu senatorowie jednomyślnie poparli nowelizację ustawy o ustanowieniu wieloletniego „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”. Na sprawozdawcę stanowiska Komisji Zdrowia w tej sprawie wybrano senatora Rafała Muchackiego.

W drugim punkcie porządku dziennego posiedzenia rozpatrzono ustawę o zmianie ustawy o lekarzu sądowym. Przyjęcie ustawy, wniesionej do Sejmu w trybie pilnym przez Radę Ministrów, rekomendował senatorom podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Zbigniew Wrona. Jak stwierdził, zgodnie z nowelizacją do końca bieżącego roku ma obowiązywać przepis dopuszczający uznawanie przez prezesów sądów okręgowych zaświadczenia lekarskiego wydanego np. przez lekarza pierwszego kontaktu. Ustawa z 15 czerwca 2007 r., której wejście w życie przewidziano na 1 lutego br., wymagała, aby zaświadczenie usprawiedliwiający absencję w sądzie lub w prokuraturze wydawał wyłącznie lekarz sądowy.

Jak poinformował wiceminister, po miesiącu obowiązywania ustawy o lekarzu sądowym, umowy podpisano z 343 lekarzami sądowymi, w ostatnich dwóch tygodniach przybyło 15 lekarzy. Jego zdaniem, liczba podpisanych umów jest zbyt mała w stosunku do potrzeb. Najgorsza sytuacja jest w okręgach zielonogórskim i bydgoskim, gdzie nie zawarto żadnej umowy z lekarzem sądowym. Według danych resortu, w pierwszych dwóch tygodniach lutego spośród około 370 zaświadczeń wystawionych dla sądów około 160 nie wydali lekarze sądowi. Wiceminister dodał, że potrzeba jeszcze kilku miesięcy na określenie, jaka liczba lekarzy sądowych byłaby wystarczająca. Wyjaśnił, że zapotrzebowania zgłaszane przez prezesów sądów często bywały zawyżone.

Ustawa o lekarzu sądowym ma ukrócić praktykę składania przez oskarżonych czy świadków usprawiedliwień lekarskich, które budzą wątpliwości, bo wystawiały je różne bliżej nieznanne ośrodki zdrowia. Według ustawy, medycy, chcący uzyskać uprawnienia lekarzy sądowych, mają podpisać umowy na świadczenie usług na terenie podlegającym danemu okręgowi sądowemu z prezesem sądu okręgowego.

Lekarz, ubiegający się o tę funkcję, musi m.in. posiadać prawo do wykonywania zawodu na terenie Polski, pracować w zawodzie lekarskim co najmniej 5 lat, wykazać się pełną zdolno-

ścią do czynności prawnych i uzyskać rekomendację okręgowej rady lekarskiej. Nie może być karany.

W głosowaniu Komisja Zdrowia postanowiła zaproponować Senatowi wprowadzenie jednej poprawki do nowelizacji ustawy o lekarzu sądowym. Proponowana zmiana miała charakter legislacyjny. Jako sprawozdawcę stanowiska komisji w tej sprawie wskazano senatora Waldemara Krasnę.

Kolejnym tematem posiedzenia Komisji Zdrowia były dylematy związane z realizacją „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych”.

W swoich wystąpieniach wiceminister zdrowia A. Włodarczyk, dyrektor Centrum Onkologii – Instytutu im. M. Skłodowskiej w Warszawie prof. Marek Nowacki oraz prof. Cezary Szczylik z Kliniki Onkologii Wojskowego Instytutu Medycznego przedstawili i omówili główne cele tego programu. Należą do nich: zahamowanie wzrostu zachorowań na nowotwory, osiągnięcie średnich europejskich wskaźników w zakresie wczesnego ich wykrywania, osiągnięcie średnich europejskich wskaźników skuteczności leczenia, stworzenie warunków do wykorzystania w praktyce onkologicznej postępu wiedzy o przyczynach i mechanizmach rozwoju nowotworów złośliwych, a także utworzenie systemu ciągłego monitorowania skuteczności zwalczania nowotworów w skali całego kraju i w poszczególnych regionach.

W dyskusji senatorowie i goście komisji skoncentrowali się m.in. na omówieniu najważniejszych problemów polskiej onkologii, a także na ocenie wybranych ośrodków onkologicznych oraz porównaniu różnych grup pacjentów i skuteczności wdrażanych ostatnio w Polsce programów przesiewowych.

W opinii onkologów reprezentujących główne ośrodki lecznicze w kraju, w Polsce brakuje specjalistów leczących choroby nowotworowe.

„Obecnie w Polsce, dzięki olbrzymiemu wysiłkowi wykształciliśmy 365 specjalistów z zakresu radioterapii onkologicznej, brakuje nam 80% po to, żeby obsadzić obecnie istniejące ośrodki radioterapii” – mówił Bogusław Maciejewski z Instytutu Onkologii w Gliwicach. Obecnie w kraju działa 25 ośrodków radioterapii. Jego zdaniem, podobne niedobory występują wśród techników radioterapii i specjalistów fizyki medycznej. „W tej chwili istniejące ośrodki nie mogą w pełni wykorzystać posiadanej aparatury ze względu na niedostatek pracowników” – zaznaczył. „Ponadto, spośród zatrudnionych specjalistów 20% rozważa wyjazd za granicę” – dodał. Jego zdaniem, przyczyną niedoborów są trudności w rozpoczynaniu specjalizacji przez młodych lekarzy, niskie płace i przepisy, według których radiolog może pracować jedynie pięć godzin w ciągu doby.

Także – zdaniem prof. C. Szczylika – liczba specjalistów jest blisko pięciokrotnie za mała. „Profesorów onkologii klinicznej mamy 12, ale tylko czterech zajmuje się szeroko pojętą działalnością onkologiczną, reszta specjalizuje się w wąskich dziedzinach” – dodał. W jego opinii, taka sytuacja negatywnie wpływa na politykę zdrowotną kraju. Jak dodał, obecnie w Polsce u 70–80% chorych nowotwór jest rozpoznawany w późnym stadium. „Brak możliwości wczesnego rozpoznawania uniemożliwia uratowanie około 35 tys. istnień ludzkich rocznie, a w wypadkach drogowych rocznie ginie 6 tys. osób” – mówił.

Jak stwierdził wiceminister zdrowia A. Włodarczyk, jednym ze sposobów zwiększenia liczby specjalistów powinno być wzmocnienie ośrodków akademickich poprzez przekazanie środków na rozwój specjalizacji onkologicznych. Przypomniał, że środki te mają pochodzić m.in. z oszczędności po zlikwidowaniu staży podyplomowych dla młodych lekarzy.

Na zakończenie posiedzenia Komisji Zdrowia rozpatrzono ustawę o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Omawiając nowelizację, uchwaloną przez Sejm z przedłożenia rządowego, Angelina Sarota – dyrektor Departamentu Prawnego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – podkreśliła, że wynika ona z konieczności dostosowania dotychczasowej ustawy do terminologii w zakresie wiz, obowiązującej po wejściu Polski do strefy Schengen, z umożliwienia konsulom występowania do szefa ABW lub innych instytucji o przekazanie informacji, czy ubiegający się o Kartę Polaka nie prowadził np. działalności na szkodę państwa polskiego, a także z dostoso-

wania przepisów do ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, tak aby weszły w życie 29 marca br. razem z ustawą o Karcie Polaka.

W głosowaniu Komisja Zdrowia opowiedziała się za przyjęciem bez poprawek ustawy o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Na sprawozdawcę stanowiska komisji w tej sprawie wybrano senatora Henryka Woźniaka.

* * *

Podczas wspólnego posiedzenia **Komisji Gospodarki Narodowej** oraz **Komisji Ustawodawczej** odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.

Zgłoszony przez Komisję Ustawodawczą projekt omówił senator Krzysztof Kwiatkowski. Stanowi on wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 22 maja 2007 r., stwierdzającego niezgodność z konstytucją art. 33b ust. 4 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym „w zakresie, w jakim pozbawia podatnika dokonującego przedpłaty rolnikowi ryczałtowemu za nabywane produkty rolne przed wystawieniem faktury VAT RR uprawnień przewidzianych w tym przepisie”.

Opinię na temat projektu przedstawiła dyrektor Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów Hanna Majszczyk. Jak stwierdziła, resort co do zasady popiera zgłoszony projekt. W swoim wystąpieniu wskazała natomiast na nieścisłość w tekście projektu, spowodowaną brakiem wyrazu „również” w art. 2.

Z tą uwagą zgodzili się wnioskodawcy projektu i wprowadzili odpowiednia zmianę do tekstu projektu jako autopoprawkę.

Przedstawicielka Ministerstwa Finansów stwierdziła również, że projektowana ustawa może spowodować liczne korekty faktur i deklaracji podatkowych.

W odpowiedzi przedstawiciel Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu wyjaśnił, że powodem takiej redakcji projektu było przekazanie swobody każdemu podatnikowi w decydowaniu, czy warto w jego konkretnym wypadku dokonywać ewentualnych korekt. W dyskusji senatorowie nie podzielili poglądu zaprezentowanego przez resort finansów i nikt nie zdecydował się na formalne zgłoszenie poprawki sugerowanej przez jego przedstawicielkę.

W głosowaniu uzgodniony tekst projektu ustawy został jednomyślnie zaakceptowany przez połączone komisje. Na sprawozdawcę podczas drugiego czytania wyznaczono senatora Antoniego Motyczkę.

Zgodnie z projektem, przedsiębiorstwa, które zapłaciły za produkty rolne przed wystawieniem faktury, będą mogły odliczyć VAT. Obecnie jest to niemożliwe.

Przepisy ustawy o VAT zaskarżył do Trybunału Konstytucyjnego zakład zajmujący się przetwórstwem owoców i warzyw. Zakład ten kupił produkty rolne od rolnika ryczałtowego, płacąc w formie przelewów bankowych. Na mocy zaskarżonych przepisów nie miał jednak prawa do odliczenia VAT-u, ponieważ była to przedpłata, dokonana jeszcze przed wystawieniem faktury.

Trybunał nakazał zmianę przepisów dyskryminujących firmy, które płaciły za produkty rolne jeszcze przed ich dostawą. Według trybunału, oznacza to gorsze traktowanie podatników dokonujących przedpłaty przed wystawieniem faktury VAT RR (na rzecz rolnika ryczałtowego) niż podatników płacących po wystawieniu takiej faktury.

Jak stwierdzono w uzasadnieniu projektu, zakwestionowana przez trybunał ustawa została zmieniona 1 maja 2004 r., jednak przepisy te pozostają w porządku prawnym.

Projekt ma umożliwić nabywcom produktów rolnych podawanie danych identyfikujących dokument, stwierdzający zapłatę za produkty na fakturze ich zakupu.

* * *

Na swym posiedzeniu **Komisja Praw Człowieka i Praworządności** rozpatrywała ustawę o zmianie ustawy o lekarzu sądowym.

Założenia ustawy uchwalonej przez Sejm przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Zbigniew Wrona. Wiceminister zwrócił uwagę na potrzeby resortu dotyczące liczby lekarzy sądowych, wynikające z realizacji rozwiązań przyjętych w ustawie nowelizowanej. Jak zauważył, zainteresowanie lekarzy zawieraniem umów z prezesami sądów okręgowych o wykonywanie czynności lekarza sądowego jest nikłe – zaledwie 15% upoważnionych lekarzy podjęło te czynności.

Senatorowie zapoznali się także z uwagami Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu, odnoszącymi się udostępniania prezesowi sądu okręgowego rejestru wystawianych zaświadczeń.

W głosowaniu Komisja Praw Człowieka i Praworządności postanowiła zarekomendować Senatowi przyjęcie bez poprawek nowelizacji ustawy o lekarzu sądowym. Ustalono, że sprawozdanie komisji w tej sprawie przedstawi podczas posiedzenia plenarnego Izby senator Zbigniew Cichoń.

Następnie przystąpiono do rozpatrywania ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej. Uzasadnienie rozwiązań przyjętych w rozpatrywanej nowelizacji przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Kapica. Celem przedłożenia rządowego była konieczność niezwłocznego wyeliminowania nierównego, w porównaniu z innymi służbami mundurowymi, traktowania funkcjonariuszy celnych. W ustawie zaproponowano kilka istotnych zmian, z których najważniejsza dotyczyła uchylecia przepisów art. 25 ust. 1 pkt 8a i 8b, zawierającego obligatoryjne zwolnienie ze służby funkcjonariusza celnego w wypadku wniesienia wobec niego aktu oskarżenia o umyślne popełnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego oraz w wypadku jego tymczasowego aresztowania. Tak restrykcyjny przepis nie funkcjonuje w żadnych innych służbach mundurowych. W opinii resortu, za przyjęciem takiego rozwiązania przemawia fakt, że postępowanie karne często wszczynane jest jedynie na podstawie pomówienia funkcjonariusza celnego o czyn zabroniony, postępowania toczą się wiele lat i znaczny ich procent kończy się wydaniem wyroku uniewinniającego.

Z danych przytoczonych przez przedstawicieli Ministerstwa Finansów wynika, iż w roku ubiegłym zwolnionych ze służby zostało 644 funkcjonariuszy Służby Celnej. W stosunku do 93 zapadły wyroki skazujące, 6 funkcjonariuszom uchylono areszt tymczasowy, w 4 wypadkach umorzono postępowanie karne, 51 osób zostało uniewinnionych prawomocnym orzeczeniem sądu, a w wypadku 494 funkcjonariuszy brak rozstrzygnięcia.

Ponadto senatorowie z Komisji Praw Człowieka i Praworządności zapoznali się z uwagami senackiego biura legislacyjnego.

W trakcie dyskusji senator Stanisław Piotrowicz zgłosił trzy poprawki do rozpatrywanej nowelizacji ustawy o Służbie Celnej, pozytywnie ocenione przez obecnych na posiedzeniu przedstawicieli rządu.

W głosowaniu komisja postanowiła zarekomendować Senatowi przyjęcie nowelizacji sejmowej wraz z 3 wcześniej przyjętymi poprawkami. Postanowiono, że stanowisko komisji w tej sprawie na posiedzeniu plenarnym Izby przedstawi senator S. Piotrowicz.

* * *

Na swym posiedzeniu senatorowie z **Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą** rozpatrzyli ustawę o zmianie ustawy o Karcie Polaka oraz o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Stanowisko rządu w sprawie sejmowej nowelizacji, uchwalonej na podstawie projektu rządowego, przedstawił podsekretarz stanu Adam Leszkiewicz, zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Zapoznano się także z uwagami Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu.

W głosowaniu komisja zaakceptowała projekt uchwały Senatu, w którym wnosi o przyjęcie rozpatrywanej ustawy bez poprawek. Ustalono, że sprawozdawcą stanowiska komisji w tej sprawie na posiedzeniu plenarnym będzie senator Andrzej Person.

W drugim punkcie porządku dziennego senatorowie zapoznali się ze wstępnym projektem zorganizowania I Światowego Polonijnego Kongresu Kultury Polskiej. Informację na ten temat przedstawili prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Andrzej Stelmachowski, wiceprzewodniczący Rady Krajowej Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Witold Rybczyński oraz prezes Fundacji Kultury Ryszard Żółtaniecki.

Kongres miałby się odbyć w 2009 r. Jego pomysłodawcy zaproponowali, by w bieżącym roku zorganizować spotkanie przedstawicieli kultury polonijnej za granicą z organizatorami kongresu. W intencji organizatorów kongresu, taka impreza pozwoliłaby na dokonanie swego rodzaju „inventaryzacji” stanu posiadania kultury polskiej poza granicami kraju. Dostrzeżono możliwość połączenia uroczystości z planowanym w 2009 r. przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bogdana Zdrojewskiego Kongresem Kultury Polskiej.

Podczas posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą omówiono także zadania inwestycyjne na rok 2008.

Informację na temat planowanych do wykonania w br. zadań o charakterze inwestycyjnym z dotacji Senatu RP w ramach opieki nad Polonią i Polakami za granicą przedstawił dyrektor Biura Polonijnego Kancelarii Senatu Artur Kozłowski. Stanowisko dwóch organizacji pozarządowych współpracujących z Senatem w zakresie pomocy Polonii i Polakom za granicą przedstawili prezes A. Stelmachowski i Barbara Rud ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz Wiesław Turzański z Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Senatorowie po wysłuchaniu informacji przyjęli stanowisko, w którym zaproponowali rozpatrzenie w pierwszej kolejności wniosków dotyczących m.in.: remontu sali do nauki języka polskiego na Uniwersytecie w Erewaniu, w Armenii (zadanie nowo rozpoczynane), remontu szkoły średniej w Daugavpils, na Łotwie (zadanie kontynuowane), budowy szkoły z przedszkolem w Pojana Mikuli w Rumunii (zadanie kontynuowane), remontu szkoły średniej w Jaszunach, na Litwie (zadanie kontynuowane), remontu polskiej szkoły średniej w Bujwidzach, na Litwie (zadanie kontynuowane), budowy polskiej szkoły początkowej w Mariampolu, na Litwie (zadanie kontynuowane), remontu Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, na Litwie (zadanie kontynuowane) oraz remontu Domu Polskiego w Buenos Aires w Argentynie.

Ponadto po rozpatrzeniu i ewentualnym zmniejszeniu postulowanych kwot Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą zaproponowała Prezydium Senatu rozważenie w pierwszej kolejności możliwości finansowania pozostałych zadań inwestycyjnych z rejonu miasta Wilna, gdzie koalicja rządząca nie ma zdecydowanej przewagi i w związku z tym może być zagrożone współfinansowanie inwestycji oświatowych dla dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia przez samorząd lokalny.

Komisja zwróciła się także do Prezydium Senatu z prośbą o rozważenie możliwości zredukowania kosztów i przyznanie mniejszych dotacji – jeśli byłoby to możliwe na obecnych etapach realizacji zadań – w wypadku trzech wniosków inwestycyjnych, zaopiniowanych już pozytywnie na posiedzeniu komisji 19 lutego br. Chodziło tu o zadania kontynuowane, dotyczące remontu Domu Polskiego w Buenos Aires, w Argentynie, remontu szkoły średniej Daugavpils, na Łotwie, i budowy szkoły i przedszkola w Pojana Mikuli, w Rumunii.

* * *

Podczas posiedzenia **Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska** rozpatrywano ustawę o zmianie ustawy o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej oraz ustawy o opłacie skarbowej.

Uzasadnienie ustawy, uchwalonej z przedłożenia rządowego, przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke. Jak stwierdził, celem nowelizacji było wprowadzenie zmian związanych ze stosowaniem od 1 stycznia br. zmienionych przepisów unijnych dotyczących płatności energetycznych, a także z wejściem w życie 1 stycznia br. unijnych przepisów dotyczących płatności do pomidorów oraz do owoców miękkich. Zaproponowane rozwiązania wynikały również z potrzeby wprowadzenia nowego mechaniz-

mu pomocowego – pomocy krajowej do upraw plantacji trwałych. Ponadto konieczne było doprecyzowanie lub korekta dotychczasowych przepisów.

Komisja wysłuchała też uwag Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu. Jak stwierdzono w opinii, przepis art. 24b ma charakter delegacji ustawowej, umożliwiającej – po wejściu w życie nowelizacji, na mocy przepisów krajowych, tj. rozporządzenia właściwego ministra, oraz na mocy decyzji administracyjnych organu właściwego w sprawie płatności – dokonanie zmniejszenia odpowiedniej płatności. Przepis art. 3 przepisów wprowadzających jest natomiast normą dotyczącą stanu faktycznego, tj. sytuacji zaistniałej w cukrownictwie w związku z dokonanymi już płatnościami cukrowymi za 2006 r. i przekroczeniem pułapu określonego dla Rzeczypospolitej Polskiej w kopercie krajowej. Przepis ten wymaga szczególnej uwagi, ponieważ narusza obowiązującą i podstawową zasadę porządku prawnego, jaką jest, wynikająca z art. 2 konstytucji, zasada niedziałania prawa wstecz. Zdaniem legislatora, należy uzyskać opinię Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, czy sytuacja faktyczna zaistniała w 2006 r., czyli przyczyny przekroczenia krajowej koperty środków na płatności cukrowe, uzasadnia uznanie tych płatności za nienależne rolnikom w myśl przepisów unijnych.

Zgłoszone wątpliwości wyjaśnił wiceminister K. Plocke. Poinformował on komisję, że Urząd Komitetu Integracji Europejskiej pozytywnie wypowiedział się na temat zapisów projektu ustawy i zmian dokonanych podczas prac w Sejmie.

W głosowaniu, na wniosek senator Grażyny Sztark, Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska postanowiła zarekomendować Senatowi przyjęcie bez poprawek ustawy o zmianie ustawy o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej oraz ustawy o opłacie skarbowej. Na sprawozdawcę stanowiska komisji w tej sprawie wybrano senatora Jerzego Chróścikowskiego.

W drugim punkcie porządku dziennego rozpatrzono ustawę o zmianie ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego.

Przyjęcie nowelizacji, uchwalonej przez Sejm na podstawie projektu rządowego, rekomendował senatorom i uzasadnił wiceminister K. Plocke. Celem ustawy zmieniającej ustawę o organizacji niektórych rynków rolnych oraz ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego jest przede wszystkim zmniejszenie obciążeń administracyjnych, nałożonych na przetwórcę wpisanego do rejestru uznanych przetwórców słomy lnianej lub konopnej na włókno oraz osobę traktowaną jako przetwórcę. Zaproponowane zmiany mają również na celu jasne określenie obowiązku oznaczania zawartości zanieczyszczeń dla każdej partii krótkiego włókna lnianego lub włókna konopnego, która będzie stanowiła podstawę do ubiegania się o przyznanie dopłaty do przetwarzania, a także modyfikację przepisów, które umożliwiają wcześniejsze uzyskiwanie niezbędnych do funkcjonowania tego mechanizmu informacji. Konsekwencją tych rozwiązań ma być szybsza wypłata środków pomocowych. Ponadto wprowadzono zmiany, zmierzające do ustanowienia podstawy prawnej do wypłaty części krajowych płatności uzupełniających dla producentów surowca tytoniowego w formie płatności niezwiązanych z produkcją, a w zakresie rynku suszu paszowego – doprecyzowania przepisów dotyczących pobierania próbek suszu paszowego i wykonywania badań jakościowych tego suszu.

W opinii przedstawionej senatorom senackie biuro legislacyjne zaproponowało wprowadzenie trzech poprawek o charakterze doprecyzującym. Z przedstawionymi sugestiami zgodzili się przedstawiciele rządu, obecni na posiedzeniu.

W głosowaniu Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska, ze względu na termin wejścia w życie ustawy, postanowiła zarekomendować Izbie przyjęcie rozpatrywanej ustawy bez poprawek. Na sprawozdawcę stanowiska komisji w tej sprawie wybrano senatora Ireneusza Niewiarowskiego.

5 marca 2008 r.

Na swym posiedzeniu **Komisja Spraw Unii Europejskiej**, zgodnie z ustawą z 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członko-

stwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, zaopiniowała następujące projekty aktów prawnych UE.

Rozpatrzenie w trybie art. 6 ust. 1

- Wniosek dotyczący decyzji ramowej Rady w sprawie wykorzystywania danych dotyczących rezerwacji pasażera (danych PNR) w celu egzekwowania prawa (COM(2007) 654), sygn. Rady UE 14922/07.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Infrastruktury.
Referent: senator Mariusz Witczak.
Przedstawiciel rządu: sekretarz stanu Tadeusz Jarmuziewicz.
Komisja Spraw Unii Europejskiej poparła projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu.
- Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (COM(2008) 040), sygn. Rady UE 6172/08.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Referent: senator Grzegorz Wojciechowski.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu Marian Zalewski.
Komisja Spraw Unii Europejskiej rozpatrzyła projekt i postanowiła nie wnosić uwag.
- Wnioski nierozpatrywane – propozycja zaakceptowana przez Komisję Spraw Unii Europejskiej:
  - art. 6 ust. 1 ustawy: COM(2007) 787, 870; COM(2008) 021, 023, 026, 028, 037, 039, 041, 048, 050, 051, 058,
  - art. 6 ust. 4 ustawy: COM(2008) 036, 086.

6 marca 2008 r.

Podczas swojego posiedzenia **Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich** wyraziła opinię na temat procedury uchwalania ustawy w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. Pismo w tej sprawie 5 marca br. skierował do komisji marszałek Senatu.

Po zapoznaniu się z przesłanymi materiałami i w wyniku dyskusji komisja opowiedziała się jednogłośnie za procedurą zaproponowaną przez Konwent Seniorów.

11 marca 2008 r.

Gościem **Komisji Nauki, Edukacji i Sportu** był minister sportu Mirosław Drzewiecki, który przedstawił plany rozwoju sportu i kultury fizycznej.

W swoim wystąpieniu minister wskazał na priorytety resortu, którym kieruje. Najważniejsza spośród nich – z oczywistych względów – była sprawa organizacji EURO – 2012. Jako istotne zadanie minister określił przygotowanie ustawy – Prawo sportowe, mającej zastąpić ustawę o kulturze fizycznej i sporcie kwalifikowanym. Legislacyjne plany resortu dotyczą również ustaw o bezpieczeństwie imprez masowych i dopingiu.

Podczas posiedzenia minister M. Drzewiecki zapowiedział m.in. wprowadzenie kadencyjności władz związków sportowych. Kolejnym priorytetem ministerstwa jest program budowy boisk, który ma być realizowany od maja br. Minister M. Drzewiecki wskazał także na potrzebę racjonalizacji wsparcia inwestycji sportowych.

Dyskusję zdominowała kwestia przygotowań do organizacji EURO 2012. Mówiono również o sporcie kobiet, a także osób niepełnosprawnych. Zwrócono też uwagę na potrzebę organizowania kolejnych tego typu spotkań, niezdominowanych kwestią organizacji EURO 2012, po zakończeniu olimpiady w Pekinie.

Podczas posiedzenia minister M. Drzewiecki poinformował m.in., że stadiony piłkarskie w Krakowie i Chorzowie, na których – po ewentualnej decyzji podjętej w tej sprawie przez UEFA – będą rozgrywane mecze finałowe mistrzostw Europy w 2012 r., otrzymały status obiektów alternatywnych, a nie jak dotychczas, rezerwowych. Jak potwierdził, rząd nie jest przeciwny, aby mecze Euro 2012 były rozgrywane na sześciu, a nie, jak wcześniej ustalono, czterech stadionach: w Warszawie, Poznaniu, Wrocławiu i Gdańsku.

„Ostateczną decyzję w tej sprawie podejmie UEFA, my, jako organizatorzy, możemy ją tylko zaopiniować. Przy realizacji takich obiektów zawsze występuje pewne ryzyko inwestycyjno-budowlane, dlatego trzeba być przygotowanym na każdą ewentualność” – stwierdził minister. Trzy stadiony – w Warszawie, Gdańsku i we Wrocławiu – będą budowane od podstaw, a ten w Poznaniu zostanie poddany gruntownej modernizacji. Obiekty w Gdańsku i we Wrocławiu mają zostać oddane do użytku pod koniec 2010 r., stadion narodowy w Warszawie w połowie 2011.

„Przy wyborze projektantów stadionu narodowego nie eksperymentowaliśmy, wybraliśmy sprawdzoną firmę polsko-niemiecką mającą duże doświadczenie. Na ryzyko podjęcia współpracy z nowicjuszami nie można było sobie pozwolić, gdyż istniała obawa, że terminy zakończenia prac mogą nie być dochowane” – wyjaśnił szef resortu sportu.

Ministerstwo planuje, że na stadionie narodowym zostanie zrealizowana koncepcja tzw. domu sportu polskiego, gdzie będą miały w przyszłości swoje siedziby wszystkie związki sportowe, kancelaria prawna zajmująca się ich obsługą oraz kancelaria finansowo-księgową. „Takie rozwiązanie jest optymalne m.in. ze względów finansowych. Związki nie będą musiały – tak, jak obecnie – wynajmować z funduszy budżetowych lokali na swoje siedziby. Te środki będzie można przeznaczyć na inne formy działalności. Zdaję sobie sprawę, że taka koncepcja może nie mieć pełnego poparcia wszystkich, będą jednak chciał opornych do niej przekonać. To nie będzie żaden zamach na samodzielność, w ten sposób chcemy im ułatwić pracę” – przekonywał senatorów minister M. Drzewiecki.

Wiele uwagi resort będzie poświęcał także realizacji „Narodowego programu budowy boisk”, który ma umożliwić młodzieży, szczególnie z małych miejscowości, uprawianie sportu. W tym roku planowane jest wybudowanie ze środków budżetowych, urzędów marszałkowskich i gminnych około 600 boisk. Środki finansowe na te inwestycje są zagwarantowane, a realizacja planu będzie zależeć tylko od mocy przerobowych firm budowlanych.

Podczas posiedzenia Komisji Nauki, Edukacji i Sportu minister Mirosław Drzewiecki przedstawił plany rozwoju sportu i kultury fizycznej

Do 2012 r. na inwestycje sportowe w Polsce, włącznie ze stadionami na Euro, planowane jest wydanie około 8 mld złotych.

Minister poinformował senatorów, że resort, po igrzyskach olimpijskich w Pekinie, planuje przedstawić projekt nowelizacji prawa sportowego, którego założenia wcześniej zostaną poddane szerokim konsultacjom. „Zakładamy m.in. wprowadzenie kadencyjności władz w polskich związkach sportowych. Uważamy, że częstsze zmiany na stanowiskach prezesa i sekretarza generalnego będą miały pozytywny wpływ na działalność” – dodał.

Zapytany o przygotowania polskich sportowców do igrzysk w Pekinie, minister stwierdził, że zawodnikom stworzone zostały optymalne warunki treningowe.

12 marca 2008 r.

Na swym posiedzeniu **Komisja Spraw Unii Europejskiej** zapoznała się z informacją rządu dla Sejmu i Senatu o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec – grudzień br. (podczas prezydencji portugalskiej). Informacje przedstawił podsekretarz stanu w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Piotr Serafin.

W drugiej części posiedzenia Komisja Spraw Unii Europejskiej, zgodnie z ustawą z 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, zaopiniowała następujące projekty aktów prawnych UE.

Rozpatrzenie w trybie art. 6 ust. 1

- Wniosek dotyczący Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej Dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych wraz ze stanowiskiem rządu w tej sprawie; (COM(2008) 016), sygn. Rady UE 5862/08.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Środowiska.
Referent: senator Tadeusz Gruszka.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu Janusz Zaleski.
Komisja Spraw Unii Europejskiej postanowiła poprzeć projekt aktu prawnego wraz z zastrzeżeniami rządu.
- Wniosek dotyczący Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie starań podejmowanych przez państwa członkowskie, zmierzających do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do 2020 r. zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych, wraz ze stanowiskiem rządu w tej sprawie; (COM(2008) 017), sygn. Rady UE 5849/08.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Środowiska.
Referent: senator T. Gruszka.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu J. Zaleski.
Komisja Spraw Unii Europejskiej postanowiła poprzeć projekt aktu prawnego wraz z zastrzeżeniami rządu.
- Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniający dyrektywy Rady 85/337/EWG, 96/61/WE, dyrektywy 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 wraz ze stanowiskiem rządu w tej sprawie; (COM(2008) 018), sygn. Rady UE 5835/08.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Środowiska.
Referent: senator T. Gruszka.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu J. Zaleski.
Komisja Spraw Unii Europejskiej postanowiła poprzeć projekt aktu prawnego wraz z zastrzeżeniami rządu.

- Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych wraz ze stanowiskiem rządu w tej sprawie; (COM(2008) 019), sygn. Rady UE 5421/08.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Gospodarki.
Referent: senator T. Gruszka.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu Marcin Korolec.
Komisja Spraw Unii Europejskiej postanowiła poprzeć projekt aktu prawnego wraz z zastrzeżeniami rządu.
- Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników oraz dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów wraz ze stanowiskiem rządu w tej sprawie; (COM(2007) 698), sygn. Rady UE 15387/07.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Infrastruktury.
Referent: senator Piotr Głowski.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu Andrzej Panasiuk.
Komisja Spraw Unii Europejskiej postanowiła poprzeć projekt aktu prawnego wraz z zastrzeżeniami rządu.
- Wniosek w sprawie decyzji Rady dotyczącej wytycznych w sprawie polityki zatrudnienia państw członkowskich (zgodnie z art. 128 Traktatu WE), stanowiący część Komunikatu Komisji do wiosennej Rady Europejskiej dotyczącego zintegrowanych wytycznych w sprawie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia na lata 2008–2010. (COM(2007) 803), sygn. Rady UE 16714/07.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.
Referent: senator Jan Wyrowiński.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu Czesława Ostrowska.
Komisja Spraw Unii Europejskiej postanowiła poprzeć projekt aktu prawnego.
- Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie ogólnych warunków dotyczących podatku akcyzowego wraz ze stanowiskiem rządu w tej sprawie; (COM(2008) 078), sygn. Rady UE 6615/08.
Instytucja wiodąca: Ministerstwo Finansów.
Referent: senator J. Wyrowiński.
Przedstawiciel rządu: podsekretarz stanu Jacek Kapica.
Komisja Spraw Unii Europejskiej postanowiła poprzeć projekt aktu prawnego wraz z zastrzeżeniami rządu.
- Wnioski nierozpatrywane – propozycja zaakceptowana przez Komisję Spraw Unii Europejskiej:
art. 6 ust. 1 – COM(2008) 001, 009, 056, 057, 059, 061, 065, 071, 079, 082, 5213/08;
art. 6 ust. 4 – COM(2008) 076, 083, 084.

13 marca 2008 r.

Na swym posiedzeniu **Komisja Kultury i Środków Przekazu** rozpatrywała „Sprawozdanie Rady Języka Polskiego o stanie ochrony języka polskiego w latach 2005–2006”.

Rada Języka Polskiego co dwa lata przedstawia Sejmowi i Senatowi raport o stanie ochrony języka. Raport zaprezentowany komisji jest trzecim, odkąd rada powstała. W dwóch poprzednich omówiono stan ochrony języka polskiego w różnych dziedzinach życia i w rozmaitych typach tekstów. Po przestaniu ich do parlamentu oraz dyskusji nad nimi w komisjach zo-

stały one zebrane i opublikowane w książce „Polszczyzna publiczna początku XXI wieku”, wydanej przez RJP w 2007 r.

Podczas posiedzenia Komisji Kultury i Środków Przekazu informację na temat stanu ochrony języka polskiego przedstawiła sekretarz Rady Języka Polskiego dr Katarzyna Kłosińska. Jak podkreśliła w rekomendowanym senatorom sprawozdaniu rada postanowiła poddać analizie stan języka podręczników szkolnych i podręczników do nauczania religii. Zdaniem rady, wyniki tej analizy są niepokojące. Wiele zastrzeżeń budzi język i komunikatywność podręczników, niejednorodność stylistyczna tekstów, a także licznie występujące błędy ortograficzne, gramatyczne i leksykalne.

Przeanalizowano książki przeznaczone dla różnych poziomów nauczania różnych przedmiotów, w tym podręczniki do nauki religii w szkole. Jak stwierdzono w raporcie, język podręczników szkolnych jest często niedostosowany do poziomu uczniów, a w tekstach zdarzają się błędy językowe. Autorzy raportu zwrócili uwagę, że w podręcznikach zdarzają się błędy gramatyczne, stylistyczne, ortograficzne i interpunkcyjne. Poważnym problemem jest też to, że język niektórych podręczników jest zbyt skomplikowany i niedostosowany do wieku i możliwości percepcyjnych uczniów. Szczególnie widoczne jest to w książkach dla najmłodszych uczniów.

Jako przykład przytoczono zdanie z podręcznika dla klasy III szkoły podstawowej. Brzmi ono: „Jeśli chcesz dowiedzieć się, którą drogą Kalendarz dotrze do zaczarowanego zamku, to odszukaj zdanie, które zawiera rzeczowniki tylko rodzaju żeńskiego”. Zdaniem autorów raportu, zdanie to jest zbyt długie i ma zbyt skomplikowaną budowę.

Raport przedstawiony Komisji Kultury i Środków Przekazu zawiera też przykłady zdań, które w sposób niezamierzony przez autora podręcznika brzmią śmiesznie: „Podczas wyścigów gęsto sypał się trup koński i ludzki” czy „Funkcję hetery podkreślał jej strój roboczy – nagość”.

Zdaniem Rady Języka Polskiego, z analizy płynnie wnioskuje, że autorzy i recenzenci podręczników w niewystarczający sposób dbają o poprawność i staranność języka. Odbija się to, niestety, na umiejętnościach językowych uczniów.

Jak stwierdziła sekretarz Rady Języka Polskiego dr K. Kłosińska, świadczy to o zaniedbaniach ze strony recenzentów – ekspertów, których opinie zasięga Ministerstwo Edukacji Narodowej przed dopuszczeniem podręcznika do użytku szkolnego. Każdą książkę ocenia kilku recenzentów. Jeden z nich opiniuje poprawność językową publikacji.

Członkowie komisji, zaniepokojeni wynikami analizy poprawności językowej podręczników uznali, iż wnioski płynące z raportów szczegółowych opracowanych przez Radę Języka Polskiego, powinny stać się jak najszybciej przedmiotem troski Ministerstwa Edukacji Narodowej. Senatorowie wyrazili pogląd, iż zachodzi potrzeba zmodyfikowania przez MEN procedury kwalifikowania podręczników do użytku szkolnego. W opinii senatorów należałoby przede wszystkim uszczegółwić kryteria ich oceny.

W dyskusji senatorowie pozytywnie ocenili przedłożone sprawozdanie, doceniając szczegółowość opracowania, informacje zawarte w załącznikach, oraz uznali zasadność przedstawionych wniosków, zmierzających do ochrony języka polskiego. W opinii senatorów, sprawozdanie powinno być rozpatrzone również przez Komisję Nauki, Edukacji i Sportu. Zaproponowano także, aby sprawozdanie – ze względu na wagę problemu ochrony języka polskiego – było przedstawione na posiedzeniu plenarnym Senatu

W drugim punkcie porządku dziennego posiedzenia Komisji Kultury i Środków Przekazu zapoznano się z przygotowanym przez Polską Radę Muzyczną projektem „Narodowe standardy edukacji kulturalnej”.

W posiedzeniu wzięli udział członkowie Zarządu Polskiej Rady Muzycznej: wiceprezes Eugeniusz Knapik, Joanna Wnuk-Nazarowa, Andrzej Białkowski i Violetta Łabanow oraz ekspert Andrzej Rakowski.

Przedstawiając projekt, reprezentanci PRM wyrazili przekonanie, że podstawą niezbędnej przebudowy systemu edukacji kulturalnej powinny być „Narodowe standardy edukacji kulturalnej” – kompleksowy dokument państwowy, zaakceptowany przez wszystkie środowiska

związane z kulturą, edukacją i nauką, określający m.in. model kulturalnego wykształcenia Polaków, a także powinności instytucji kultury w dziedzinie edukacji kulturalnej społeczeństwa.

Podczas posiedzenia członkowie Polskiej Rady Muzycznej przedstawili również informację na temat stanu edukacji muzycznej w Polsce.

Wnioski wypływające z diagnozy stanu edukacji muzycznej omówił dr A. Białkowski. Podkreślił, że słabo wykształcona kadra nauczycieli w znacznym stopniu ogranicza szansę dzieci i młodzieży na efektywną i skutecznie wspierającą rozwój wrażliwości muzycznej edukację. Jego zdaniem, dokument rządowy określający i ujednociający podstawy nauczania charakteryzuje niespójność w warstwie założeń filozoficznych i psychologicznych oraz zdawkowość i ogólnikowość w dziedzinie określania treści nauczania. Uczniowie polskich szkół na wszystkich szczeblach nauczania charakteryzują się niskim poziomem kompetencji muzycznych.

Przedstawiciele Polskiej Rady Muzycznej uważają, że kompleksowa reforma sektora edukacji muzycznej jest dziś sprawą pilną i niezbędną. W sposób szczególny zaapelowali do senatorów o wsparcie działań zmierzających do przywrócenia nauczania muzyki w klasach I–III szkoły podstawowej.

Senatorowie z zainteresowaniem zapoznali się z przedstawionymi przez PRM informacjami na temat stanu edukacji muzycznej dzieci i młodzieży. Wyrazili zaniepokojenie pogarszającym się poziomem podstawowej edukacji kulturalnej. Uznali, iż niezbędne jest podjęcie działań na rzecz podniesienia kultury muzycznej zarówno dzieci i młodzieży, jak i całego społeczeństwa. Odnosząc się do projektu „Narodowych standardów edukacji kulturalnej”, senatorowie wyrazili wątpliwość co do zasadności określenia narodowych standardów edukacji kulturalnej. Uznali, iż należy zachować ostrożność w tym zakresie.

W przedstawionym projekcie Polska Rada Muzyczna, zrzeszająca szefów polskich instytucji muzycznych, postuluje rozszerzenie edukacji artystycznej w szkołach. Projekt jest jednym z efektów prac komisji powołanej przez radę. Komisja, która powstała w 2006 r., ma za zadanie ocenę poziomu nauczania muzyki i innych przedmiotów artystycznych w szkołach. Ma też zaproponować sposoby podniesienia tego poziomu. Członków rady zaniepokoił przede wszystkim „głęboki impas, w jakim znalazła się edukacja muzyczna w naszym kraju”. Ich zdaniem, sytuacja wymaga nowych rozwiązań zarówno w sferze szkolnictwa powszechnego, artystycznego, kształcenia nauczycieli muzyki, jak i różnych form upowszechniania muzyki. Propozycje rady nie dotyczą jednak tylko muzyki, lecz przedmiotów artystycznych w ogóle.

Kontakty międzynarodowe

3 marca br. **wizytę w Senacie złożył prezydent Gruzji Micheil Saakashvili** wraz z delegacją. Gości przyjął marszałek Bogdan Borusewicz.

Prezydent M. Saakashvili podkreślił, że Polskę i Gruzję od dawna łączą bardzo dobre relacje. Dodał, że Gruzja liczy na wsparcie Polski w dążeniach do członkostwa w NATO i ma nadzieję, że Gruzja będzie miała europejską perspektywę. W opinii prezydenta, jego kraj rozwija się w szybkim tempie. W ocenie Banku Światowego, jest liderem w reformowaniu gospodarki – powiedział. Zapewnił, że ostatnie wybory prezydenckie były wolne i uczciwe. Poinformował również, że obecnie Gruzja przygotowuje się do wyborów parlamentarnych.

Marszałek Senatu powiedział, że Polska wspiera gruzińskie aspiracje euroatlantyckie. Wyraził nadzieję, że zbliżające się wybory parlamentarne ugruntują demokrację w tym kraju. Podkreślił, że to, jaka będzie pozycja Gruzji po wyborach, zależy od prezydenta i partii rządzącej. Zaapelował do prezydenta o swobodę dla opozycji, bo ona, według marszałka, powinna mieć również wpływ na losy kraju. W trakcie spotkania mówiono także o sytuacji politycznej w Europie.

* * *

W dniach 11–12 marca br. z wizytą studyjną w Polsce przebywała delegacja Izby Regionalnej Republiki Indonezji z jej wiceprzewodniczącym dr. Laode Idą.

Zgodnie z indonezyjską konstytucją Izba Regionalna odgrywa rolę wspierającą w procesie legislacyjnym w sprawach dotyczących regionów. Celem wizyty jej reprezentantów było zapoznanie się z rolą Senatu w polskim systemie konstytucyjnym i polskimi doświadczeniami parlamentarnymi. Wizyta miała też związek z mającą się odbyć w Warszawie w dniach 7–10 maja br. wystawą Indonesian Expo in Central and Eastern Europe.

11 marca delegację indonezyjską przyjął wicemarszałek Marek Ziółkowski.

Podczas spotkania wicemarszałek Senatu podkreślił, że Indonezja jest dla Polski priorytetowym partnerem w Azji Południowo-Wschodniej – zarówno we współpracy politycznej, jak i gospodarczej. Zdaniem wicemarszałka, dobrze rozwija się także współpraca międzyparlamentarna. Zaznaczył, że wymiana handlowa między Polską a Indonezją jest na coraz wyższym poziomie, Indonezja zajmuje trzecie miejsce wśród partnerów handlowych Polski w Azji Południowo-Wschodniej. Jak zauważył, współpracę gospodarczą można rozwijać w takich sektorach, jak górnictwo, energetyka czy przemysł obronny.

Wiceprzewodniczący L. Ida powiedział, że Indonezja jest zainteresowana zacieśnianiem stosunków z Polską. Wyraził nadzieję, że rozwojowi współpracy gospodarczej będzie sprzyjać organizowana w maju tego roku w Warszawie regionalna wystawa Indonesian Expo. Będzie to znakomita okazja do spotkania biznesmenów indonezyjskich z polskimi przedsiębiorcami, którzy chcą inwestować w Indonezji. Według M. Ziółkowskiego, zorganizowanie wystawy w Polsce świadczy o wadze, jaką do stosunków z Polską przywiązuje Indonezja.

**Spotkanie
z wicemarszałkiem
Makiem Ziółkowskim**

Wicemarszałek Senatu dodał, że Polska liczy na poparcie Dżakarty w staraniach o uzyskanie członkostwa w Radzie Bezpieczeństwa ONZ na lata 2010–2011. Zbiegłoby się to w czasie z objęciem przez Polskę przewodnictwa w Unii Europejskiej. Z kolei wiceprzewodniczący L. Ida prosił o wsparcie kandydatury przewodniczącego izby niższej parlamentu Indonezji do przewodniczenia Unii Międzyparlamentarnej. Poinformował ponadto, że jesienią br. w Warszawie zostanie otwarte Centrum Kultury Indonezyjskiej.

Podczas spotkania rozmawiano także o roli i miejscu izb wyższych obu krajów w systemie politycznym, a także o współpracy naukowej.

12 marca indonezyjscy goście spotkali się z przewodniczącym i wiceprzewodniczącym Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich senatorami Piotrem Zientarskim i Zbigniewem Szaleńcem.

Senator P. Zientarski przedstawił kompetencje i zadania kierowanej przez siebie komisji, a także strukturę Izby wyższej polskiego parlamentu. Mówił również o sposobie wyboru senatorów i różnicach w ordynacjach wyborczych do obu izb parlamentu.

Specyfikę indonezyjskiej Izby Regionów omówił wiceprzewodniczący L. Ida. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę, że senatorowie indonezyjscy są reprezentantami wszystkich prowincji tego kraju, niezależnie od ich wielkości i liczby mieszkańców, a nie – partii politycznych. Zasada reprezentatywności największych regionów: wschodniego, centralnego i zachodniego utrzymana jest przy konstituowaniu się prezydiów i poszczególnych komisji Izby Regionów. Jak podkreślił, chodzi tu o pokazanie jedności całej Indonezji.

Podczas spotkania indonezyjscy goście pytali, jak przynależność partyjna senatorów wpływa na wykonywanie przez nich mandatu i funkcjonowanie w Senacie. Senator Z. Szaleńiec zauważył, że to, iż w Senacie są senatorowie reprezentujący partie polityczne, jest *de fa-*

Spotkanie z przewodniczącym i wiceprzewodniczącym Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich senatorami Piotrem Zientarskim i Zbigniewem Szaleńcem

cto decyzją wyborców. Zgodnie z ordynacją wyborczą w wyborach do Senatu mogą startować kandydaci niezależni i w tej kadencji w Izbie wyższej polskiego parlamentu zasiada jeden senator niezależny. Senator P. Zientarski zwrócił natomiast uwagę, że senatorowie kandydujący z list partyjnych nie muszą być członkami tych partii, co daje im dodatkową niezależność.

Tego samego dnia delegacja Izby Regionów Indonezji spotkała się z senatorami z Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Jak podkreślił przewodniczący komisji senator Mariusz Witczak, wszyscy zasiadający w niej senatorowie, reprezentujący różne regiony naszego kraju, mają doświadczenie w działalności na różnych szczeblach samorządu terytorialnego, co ułatwia im pracę w komisji zajmującej się tą problematyką.

Senator M. Witczak omówił następnie strukturę samorządu terytorialnego w Polsce i zadania jego poszczególnych szczebli, podkreślając, że to właśnie Senat po 1989 r. zapoczątkował przywracanie samorządności w naszym kraju. Przewodniczący zwrócił uwagę, że bardzo

**Spotkanie
z Komisją Samorządu
Terytorialnego
i Administracji Państwowej**

ważną kwestią naszego ustroju samorządowego jest niezależność finansowa, to, że wszystkie jednostki mają samodzielne budżety. Mówił również o udziale samorządu w podatkach, a także dotacjach i subwencjach przekazywanych z budżetu państwa. Za ważny czynnik uznał środki z Unii Europejskiej, które w latach 2007–2013 zasilają lokalne budżety. Jak stwierdził, samorząd w Polsce dociera jak najniżej, „Polska samorządem stoi” – powiedział. Jego zdaniem, współpraca z samorządami pomocniczymi, takimi jak rady osiedlowe czy – na wsiach – sołectwie, jest wyrazem tendencji do jak najsilniejszego angażowania obywateli w sprawy lokalnych społeczności.

Podczas spotkania senatorowie indonezyjscy interesowali się m.in. uzyskiwaniem przez samorządy środków z podatków, a także kontrolą funduszy samorządowych. Pytania dotyczyły również równomiernego rozwoju poszczególnych regionów i służących temu instrumentów. Pytano też, w jaki sposób radzimy sobie z zasadą unitarności państwa wobec tak dużej autonomii samorządu terytorialnego.

Odpowiadając, wiceprzewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej senator Stanisław Jurcewicz zauważył, że przy istniejącej strukturze udziału w podatkach poszczególnych szczebli samorządu rozwój kreują przede wszystkim gminy i samorząd wojewódzki. Jak podkreślił, dążymy do tego, by na poszczególnych szczeblach rozwój był zrównoważony. Jak mówią samorządowcy: „ile pieniędzy, tyle władzy, ile władzy, tyle pieniędzy”.

Podczas pobytu w Polsce parlamentarzyści indonezyjscy spotkali się także z Hanną Jahns – podsekretarzem stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Przeprowadzili też rozmowy z posłami z sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. 13 marca przyjął ich Adam Struzik – marszałek województwa mazowieckiego. Podczas pobytu w Polsce odwiedzili także Kraków i spotkali z tamtejszymi władzami samorządowymi.

* * *

12 marca br. w Strasburgu odbyła się **uroczysta sesja plenarna Parlamentu Europejskiego z okazji 50. rocznicy jego powstania**. W sesji wzięli udział reprezentanci instytucji europejskich, byli przewodniczący PE oraz przedstawiciele parlamentów krajowych państw członkowskich. Polski parlament reprezentowali wicemarszałkowie Senatu i Sejmu Zbigniew Romaszewski i Jerzy Szmajdziński.

Parlament Europejski zebrał się po raz pierwszy w Strasburgu 19 marca 1958 r. jako Europejskie Zgromadzenie Parlamentarne, ustanowione w Traktatach Rzymskich wspólnie dla Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej oraz Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.

W swoim wystąpieniu przewodniczący PE Hans-Gert Pöttering przypomniał początki tej instytucji. Jak stwierdził, nie dysponowała ona początkowo niemal żadnymi prawami, ale roz-

poczęła długą drogę parlamentaryzacji Europy. Przewodniczący wyraził zadowolenie, że od tego czasu, zwłaszcza po wprowadzeniu wyborów bezpośrednich w 1979 r., PE znacznie rozszerzył swoje kompetencje. „Krok po kroku, parlament zapewnił sobie coraz więcej praw i stał się bardziej świadom odpowiedzialności, jaka na nim ciąży. Dziś w pełni zasługuje na swoje miano” – stwierdził.

W swoim wystąpieniu przewodniczący przypomniał także najważniejsze daty z pięćdziesięcioletniej historii parlamentu. W 1971 r. UE zaczęła dysponować własnymi środkami budżetowymi. W 1979 r. odbyły się pierwsze powszechne wybory do Parlamentu Europejskiego. Rok 1986 to wejście w życie Jednolitego Aktu Europejskiego i formalne zatwierdzenie nazwy „Parlament Europejski”, którą od dawna posługiwali się członkowie Zgromadzenia Parlamentarnego. Kolejne Traktaty, z Maastricht, Amsterdamski oraz Traktat z Lizbony, przyniosły dalszy wzrost znaczenia i uprawnień Parlamentu Europejskiego, rozszerzając procedurę współdecydowania na kolejne dziedziny i polityki.

Obecnie Parlament Europejski skupia przedstawicieli ponad 150 partii politycznych, jest organem legislacyjnym i budżetowym stojącym na równi z Radą UE. Parlament Europejski sprawuje kontrolę nad Komisją Europejską, reprezentuje prawie 500 mln obywateli UE i stał się, jak stwierdził przewodniczący H.G. Pöttering, „pewnym swoich racji, znaczącym graczem w europejskiej polityce”.

„Nic nie jest możliwe bez ludzi, ale nic nie jest trwałe bez instytucji” – przypomniał słowa Jeana Moneta. Podkreślił, że obecnie istnieje równowaga instytucjonalna między instytucjami Wspólnoty i państw członkowskich, do której przyczynia się współpraca Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych państw członkowskich. „Traktat z Lizbony oraz Karta Praw Podstawowych przyczynią się do tego, że demokracja parlamentarna w Europie stanie się faktem. Jesteśmy dumni z tego, że zawsze popieraliśmy zarówno traktat, jak i kartę” – powiedział H.G. Pöttering.

W swoim wystąpieniu przewodniczący PE zaapelował do przedstawicieli mediów w państwach Europejskich o obiektywne informowanie o działaniach Unii Europejskiej i jej instytucji. „Unia Europejska nie może być kozłem ofiarnym obwinianym za niedociągnięcia państw członkowskich” – stwierdził. Odnosząc się do przyszłości integracji europejskiej, zauważył, że nie obejmuje ona w pełnym zakresie takich obszarów jak budżet, obronność czy polityka zagraniczna. Brak jest także wspólnej ordynacji wyborczej, dzięki której partie europejskie zyskałyby możliwość wystawiania kandydatów do PE na wspólnych listach.

Przypomniał także słowa Roberta Schumana, który mówiąc o renesansie jedności Europy, wyrażał troskę, że technokratyczne spojrzenie na proces integracji europejskiej może prowadzić do jego zubożenia. „To jest aktualne także i dziś” – zauważył H.G. Pöttering. „Jesteśmy wspólnotą wartości, nasze instytucje nie są celem samym w sobie, lecz służą wartościom” – stwierdził na zakończenie przewodniczący Parlamentu Europejskiego. „Jeśli uda nam się pielęgnować wzajemny szacunek i tolerancję przy zachowaniu własnych poglądów, UE i Parlament Europejski będą mogły trwać jako model dla pokoju na świecie” – powiedział.

Podczas uroczystej sesji Parlamentu Europejskiego głos zabrali także Janez Janša – premier Słowenii, która przewodniczy obecnie Unii Europejskiej, i przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Barroso.

„Silny Parlament Europejski jest koniecznym partnerem dla innych instytucji UE, a zwłaszcza Komisji Europejskiej” – powiedział podczas uroczystości J. Barroso. „Wzmacniając nasze instytucje, Traktat z Lizbony stanowi wielki krok naprzód dla całej Unii Europejskiej”.

Uroczyste posiedzenie rozpoczęło się od wykonania „Marszu księcia Danii” Jeremiasza Clarke’a przez Młodzieżową Orkiestrę UE pod batutą polskiego dyrygenta Pawła Kotli, a zakończyło wykonaniami utworów Carla Nielsena, Amadeusza Mozarta, „Serenady włoskiej” Hugona Wolfa i Johanna Straussa. Uroczystość zakończyło wykonanie „Ody do radości” Ludwiga van Beethovena, hymnu Unii Europejskiej.

* * *

13 marca br. **wicemarszałek Zbigniew Romaszewski spotkał się z mediatorami z Rosji i Ukrainy**, przebywającymi w Polsce na zaproszenie Polskiego Centrum Mediacji.

Podczas rozmowy wicemarszałek Z. Romaszewski poruszył problemy związane z systemem stanowienia i egzekwowania prawa w Polsce po transformacji ustrojowej. Podkreślił znaczenie rozwoju negocjacji pozasądowych dla przełamywania interesów korporacji prawniczych. Zaznaczył, że mediacja w dużo krótszym czasie i niższym kosztem, z uwzględnieniem praw zwyczajowych i zasad moralnych, pozwala zwykłym obywatelom dochodzić sprawiedliwości.

Pytania gości dotyczyły m.in. stanu instytucji wymiaru sprawiedliwości w państwach postkomunistycznych, szczególnie w Rosji, a także stanowiska Unii Europejskiej wobec mediacji.

Obecna na spotkaniu prezes Zarządu Głównego Polskiego Centrum Mediacji dr Janina Waluk uznała za wskazane wprowadzenie w Polsce obowiązkowej mediacji w sprawach z udziałem małoletnich.

Kronika senacka

1 marca br. **marszałek Bogdan Borusewicz wziął udział w ceremonii otwarcia V Światowych Zimowych Igrzysk Polonijnych Śląsk – Beskidy 2008**. W inauguracji uczestniczyli również wicemarszałek Krystyna Bochenek, przewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą senator Andrzej Person oraz posłowie i senatorowie Ziemi Śląskiej.

Podczas uroczystości prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” prof. Andrzej Stelmachowski odczytał przesłanie prezydenta Lecha Kaczyńskiego skierowane do uczestników zawodów.

Tegoroczne V Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne Śląsk – Beskidy 2008, jedna z największych imprez sportowych polskiej diaspory, odbywały się w dniach 1–4 marca br. w Białymstoku. Startowało w nich ponad 500 polonijnych sportowców, najwięcej z Ukrainy – 135 osób, Kanady – 78, Rosji – 49 i Szwecji – 46. Zawody odbywały się w ośmiu dyscyplinach sportowych: narciarstwo alpejskie, narciarstwo klasyczne, snowboard, carving, wielobój łyżwiarski, short track, czyli łyżwiarstwo szybkie na krótkim torze, saneczkarstwo, nordic walking. Pierwsze miejsce w klasyfikacji zarówno medalowej, jak i punktowej zajęła reprezentacja Polonii kanadyjskiej, drugie – rosyjskiej, a trzecie – szwedzkiej.

I Światowe Igrzyska Polonijne odbyły się w 1934 r. w Warszawie. Organizację kolejnych imprez przerwały wojna i jej polityczne następstwa. W latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku powrócono do tej szlachetnej idei.

* * *

6 marca br. w Warszawie, w wieku 85 lat, **zmarł Gustaw Holoubek, senator I kadencji, poseł na Sejm PRL VII i VIII kadencji, wybitny aktor teatralny i filmowy, jeden z najbardziej zasłużonych artystów polskich, reżyser i pedagog.**

* * *

11 marca br. w Senacie odbyła się **konferencja „Ochrona środowiska w Unii Europejskiej – stan realizacji zobowiązań oraz możliwości finansowania”**, zorganizowana przez Komisję Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

W spotkaniu wzięli udział parlamentarzyści, przedstawiciele samorządów, administracji państwowej, a także liczne grono przedstawicieli organizacji pozarządowych. Celem konferencji było wskazanie możliwości pozyskiwania środków unijnych na finansowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska, przekazanie informacji o sposobach korzystania z funduszy europejskich na obszarach wiejskich w latach 2007–2013, a także ocena już wdrażanych programów. Dyskusja dotyczyła również barier utrudniających korzystanie z funduszy europejskich oraz potrzeby podjęcia inicjatyw legislacyjnych zmierzających do rozwiązywania występujących problemów. Konferencja była ponadto próbą doprecyzowania harmonogramu działań dostosowawczych w związku ze zobowiązaniami Polski wynikającymi z członkostwa w Unii Europejskiej.

Otwierając konferencję, przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska senator Jerzy Chróścikowski, wskazał na pytania, na jakie powinna ona dać odpowiedź. Jego zdaniem, pierwsza i niezwykle istotna kwestia to dostosowanie polskiego prawa ochrony środowiska do prawa wspólnotowego – proces złożony i skomplikowany, a jednocześnie ciągły,

ponieważ prawo wspólnotowe stale zmienia się i rozbudowuje. Jako kolejną kwestię wskazał zaawansowanie absorpcji środków z programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” oraz ostatnie decyzje rządu, w istotny sposób zmieniające kształt listy projektów i zasady uzyskania pomocy przez beneficjentów.

Jak stwierdził senator J. Chróścikowski, proces dostosowawczy to nie tylko przekształcanie prawa, ale przede wszystkim skutki, jakie powoduje ono w życiu gospodarczym kraju członkowskiego. Zmiany prawa pociągają za sobą szereg następstw, dotyczących stosowanych technologii, obowiązków spoczywających na przedsiębiorstwach i jednostkach administracji publicznej, skutkują koniecznością podjęcia nowych inwestycji.

Na zakończenie swojego wystąpienia przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska wyraził nadzieję, że podczas debaty zostaną przedstawione wnioski i uwagi, które przyczynią się do osiągnięcia wytyczonych celów konferencji.

O finansowaniu ochrony środowiska w latach 2007–2013 ze środków unijnych mówił podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Janusz Zaleski.

Zobowiązania wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i harmonogram działań dostosowawczych przedstawił minister środowiska Maciej Nowicki. W swoim wystąpieniu przypomniał, że podczas ubiegania się przez Polskę o członkostwo w Unii Europejskiej obszar „Środowisko” okazał się jednym z najtrudniejszych w całym procesie negocjacyjnym, i to zarówno pod względem zakresu dostosowania ustawodawstwa polskiego do dorobku prawnego UE, jak i możliwości wdrażania wymagań zawartych w dyrektywach i innych aktach prawnych. Minister podkreślił, że charakter i zakres zobowiązań podjętych wówczas przez Polskę jest różnorodny i obejmuje szerokie spektrum działań. Na pierwszym etapie następuje realizacja obowiązku transpozycji prawa europejskiego w dziedzinie ochrony środowiska do prawa krajowego, lub też – w wypadku aktów prawnych UE bezpośrednio obowiązujących (rozporządzenia UE) – przygotowanie warunków umożliwiających ich stosowanie. Ważny element działań dostosowawczych stanowi opracowanie dokumentów strategicznych – planów i programów niezbędnych do właściwego wdrożenia *acquis*, które służą do planowania działań implementacyjnych, oszacowania kosztów ich realizacji czy określenia podmiotów realizujących te działania.

Kolejny etap stanowi praktyczne wykonanie obowiązków, m.in. w postaci działań o charakterze instytucjonalnym – ustanowienie organów właściwych do realizacji określonych działań (powołanie nowych jednostek lub nadanie nowych obowiązków jednostkom istniejącym). Działania instytucjonalne mogą obejmować również szkolenia kadr i wszelkie inne przedsięwzięcia służące wdrożeniu *acquis*.

Jak stwierdził minister M. Nowicki, zadania o charakterze dostosowawczym w dziedzinie ochrony środowiska to w dużej mierze inwestycje mające na celu osiągnięcie standardów europejskich, takie jak oczyszczalnie ścieków, ale też zakupy aparatury pomiarowej w ramach sieci monitoringu środowiska. Najczęściej działania dostosowawcze oznaczają

**Konferencja „Ochrona środowiska w Unii Europejskiej – stan realizacji zobowiązań oraz możliwości finansowania”.
Od prawej: przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska senator Jerzy Chróścikowski, minister środowiska Maciej Nowicki, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Janusz Zaleski**

zmiany systemowe, na które składa się szereg mniejszych zadań i przedsięwzięć realizowanych przez określone organy i podmioty, obejmujące m.in. inwentaryzację, programowanie i praktyczną realizację obowiązków.

Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Janusza S. Mikuły dotyczyło możliwości pozyskania środków z programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”.

Kwestię realizacji zobowiązań w zakresie ochrony środowiska w związku z wdrażaniem standardów Unii Europejskiej omówił prezes Stowarzyszenia Beneficjentów Funduszy Pomocowych Jacek Rybiński.

* * *

12 marca br. w Warszawie **odbyło się Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego** – doroczne spotkanie sędziów trybunału zwoływane przez prezesa TK w celu przedstawienia najważniejszych problemów wynikających z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w minionym roku.

W tegorocznym zgromadzeniu wzięli udział przedstawiciele najwyższych władz: prezydent Lech Kaczyński, premier Donald Tusk, marszałek Sejmu Bronisław Komorowski, wice-marszałek Senatu Marek Ziółkowski, minister sprawiedliwości Zbigniew Cwiakalski, prezesi Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego Lech Gardocki i Janusz Trzeciński, rzecznik praw obywatelskich Janusz Kochanowski, przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa Stanisław Dąbrowski.

Sprawozdanie z zeszłorocznej działalności orzeczniczej złożył prezes TK Jerzy Stępień.

W jego opinii, najważniejsze ubiegłoroczne rozstrzygnięcia trybunału dotyczyły lustracji, asesorów sądowych, trybu uchylania immunitetów sędziowskich oraz prawa mężczyzn do przejścia na wcześniejszą emeryturę. Zwrócił uwagę, że do dziś ponad sto orzeczeń TK nie zostało zrealizowanych przez ustawodawcę w formie nowelizacji, wypełniającej lukę po uchylonych przez trybunał przepisach prawa. Szczegółowy wykaz tych kwestii i najważniejszych wyroków zawiera prawie 250-stronicowe sprawozdanie, doręczone uczestnikom zgromadzenia. „Z pewnym niepokojem” prezes J. Stępień odnotował, że w zeszłym roku sędziowie uznali za niekonstytucyjne około 2/3 spraw w TK, podczas gdy w poprzednich latach ta proporcja kształtowała się na poziomie 50: 50. Zauważył też, że zwiększa się liczba spraw kierowanych do trybunału i obecnie na rozpatrzenie czeka ich około 200. „Rozprawa przed trybunałem jedynie wieńczy dzieło. Praca sędziów nad przygotowaniem sprawy do rozpatrzenia, analizy porównawcze i zbieranie wszystkich opinii, nie jest szerzej zauważane” – dodał.

Powiedział też, że trybunał nierzadko był poddawany niemerytorycznej krytyce, na którą nie można nawet odpowiedzieć w należyty, prawniczy sposób. „Musi budzić niepokój, gdy wy-

roki są krytykowane nie z pozycji jurystycznej, ale politycznej, by wykorzystać to do bieżących sporów” – mówił prezes TK.

„Niezależnie od tego, że wyroki TK mają przede wszystkim charakter prawny, to orzeczenie w sprawie prawa lustracyjnego – czy ktoś tego chce, czy nie – ma także znaczenie polityczne, bo dotyczy politycznej filozofii niepodległego państwa” – mówił podczas zgromadzenia prezydent L. Kaczyński. Jego zdaniem, władza wymiaru sprawiedliwości w Polsce jest olbrzymia. „Sto- pień odseparowania władz też przekracza to, co jest w licznych krajach europejskich standar- dem” – powiedział, dodając, że „jeżeli władza ta jest tak wielka, to ponieważ jest to władza ludz- ka, a nie boska, to musi podlegać krytyce, nawet jeśli ta krytyka jest nieprzyjemna i niesprawiedliwa”.

Prezydent zauważył, że sam, jako polityk, wie dobrze, czym jest krytyka i wyraził pogląd, że prawo do krytykowania różnych instytucji „powinno być podobne”. Zapewnił przy tym, że nie zmniejsza to jego ogromnego szacunku dla instytucji TK oraz przekonania, iż trybunał to „niezbyszalną część ustroju państwa demokratycznego”.

W swoim wystąpieniu prezydent L. Kaczyński wyraził nadzieję, że do kwietnia uda się przygotować nowelizację przepisów rozwiązującą sprawę asesorów sędziowskich, którzy mo- cą wyroku Trybunału Konstytucyjnego przestaną funkcjonować w 2009 r. Prezydent wniósł projekt nowelizacji konstytucji i ustawy o sądach, wprowadzający instytucję „sędziego na pró- bę”. Na razie – jak mówił – jest spór na temat formuły zmiany przepisów z Krajową Radą Sądo- wnictwa. Prezydent wyraził przekonanie, że, „przy dobrej woli Sejmu i Senatu” uda się ten problem rozwiązać do końca roku.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa S. Dąbrowski zaproponował rozwiązanie tej sprawy, polegające na utworzeniu nowej funkcji w wymiarze sprawiedliwości – sędziego grodzkiego. Sędzia taki miałby nominację od prezydenta i szansę – ale nie automatyczną – na wyższe funkcje w sądach rejonowych, okręgowych, apelacyjnych itd., na które musiałby apli- kować, konkurując z adwokatami, prokuratorami czy notariuszami, chcących zostać sędziami.

Podczas zgromadzenia marszałek Sejmu B. Komorowski i wicemarszałek Senatu M. Ziółkowski podziękowali sędziom Trybunału Konstytucyjnego za ich pracę.

Zdaniem marszałka B. Komorowskiego, przewodniczący i sędziowie trybunału odzna- czają się odwagą cywilną. „Jest sprawą istotną, aby wyroki trybunału prowadziły do poprawy polskiego prawa” – podkreślił. Oceniał, że prace trybunału „uczają szacunku do konstytucji i pra- wa”, które „musi być koherentne, spójne, logiczne i służyć społeczeństwu”.

Jak stwierdził wicemarszałek M. Ziółkowski, trybunał nauczył parlamentarzystów szacun- ku dla prawa oraz zbliżył „konstytucję do życia”. Jego zdaniem, ostatni rok pracy trybunału był owocny. „Wyroki trybunału pokazały, że parlamentarzyści nie są nieomylni, że istnieją granice swobody ustawodawczej” – zaznaczył. Wicemarszałek przypomniał, że Senat wziął na siebie pracę polegającą na przygotowywaniu nowelizacji przepisów, które trybunał zakwestionował.

Podczas uroczystości premier D. Tusk mówił, że nikt nie może i nie powinien umniejszać roli Trybunału Konstytucyjnego w naszym systemie demokratycznym. Jak stwierdził, nie wy- obraża sobie, „żeby ktokolwiek mógł dyskredytować niezawisłość trybunału”. Zaznaczył, że dyskusja na temat orzeczeń TK nie powinna łączyć się z kwestionowaniem jego pozycji kon- stytucyjnej, jak to czynią politycy, którzy – według premiera – często uważają się za nieomylnych. „Boże uchron nas przed nieomylnymi politykami” – dodał.

Premier D. Tusk zapewnił, że ze strony rządu nie będą formułowane pod adresem TK ża- dne oczekiwania. „Poza jednym oczekiwaniem osobistym (...), a mianowicie, że dotychczasowa niezależność tej instytucji będzie kontynuowana, a powinność sędziowskiej niezawisłości pozostanie dla obecnych członków TK pierwszym sędziowskim przykazaniem” – dodał. W je- go przekonaniu, każda władza wymaga kontroli konstytucyjnej. „Pozwala ona wierzyć obywa- telom, że prawo jest ustanawiane i egzekwowane w ich interesie” – podkreślił premier D. Tusk.

* * *

12 marca br. w Sejmie odbyła się **konferencja „Traktat z Lizbony – ratyfikacja i jej konsekwencje”**, zorganizowana przez kancelarie Sejmu i Senatu przy współudziale Urzędu

Komitetu Integracji Europejskiej. Dyskusja na temat przyszłości Polski i Europy po ratyfikacji Traktatu z Lizbony toczyła się w formie trzech sesji panelowych, poświęconych przyszłości europejskiej polityki zagranicznej i zmianie pozycji UE na arenie międzynarodowej, zmianom instytucjonalnym w UE oraz roli parlamentów narodowych, a także postulatowi „Unia bliżej obywatela” i miejscu organizacji pozarządowych w debacie o przyszłości Europy. Konferencję podsumował wicemarszałek Senatu Marek Ziółkowski.

„Unia to już nie «oni», Unia to «my». (...) sukces Polski jest sukcesem Unii i chcielibyśmy, aby Polska powiedziała zdecydowane «tak» ratyfikacji Traktatu z Lizbony” – powiedział marszałek Sejmu Bronisław Komorowski, otwierając konferencję. Przypomniał, że tego samego dnia zaplanowano w Sejmie pierwsze czytanie ustawy, upoważniającej prezydenta RP do ratyfikacji traktatu przez Polskę.

W swoim wystąpieniu marszałek Sejmu podkreślił, że UE nie jest celem samym w sobie, a w centrum swoich działań stawia obywatela i jego dobro. Jak mówił, Unia zmienia się od początku swojego powstania. „W moim przekonaniu zmienia się w dobrą stronę” – dodał.

Marszałek B. Komorowski stwierdził, że Wspólnota Europejska musi stawić czoło wielu wyzwaniom, takim jak globalizacja i konkurencyjność gospodarcza w skali światowej. Dodał, że fundamenty UE to także troska o bezpieczeństwo, w tym o bezpieczeństwo energetyczne, co – podkreślił – my, w Polsce, w sposób szczególny odczuwamy. Marszałek zaznaczył, że zeszłoroczny kompromis w sprawie treści Traktatu Lizbońskiego uwzględnia propozycje Polski związane z bezpieczeństwem. W tym kontekście wymienił klauzulę o solidarności energetycznej.

W pierwszym panelu „Unia Europejska na arenie międzynarodowej po przyjęciu Traktatu z Lizbony”, moderowanym przez dziennikarza „Gazety Wyborczej” Jacka Pawlickiego, wypowiedzieli się poseł Tadeusz Iwiński – wiceprzewodniczący sejmowej Komisji ds. Unii Europejskiej, Grażyna Bernatowicz – podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz Piotr Serafin – podsekretarz stanu w UKiE.

W opinii panelistów, ideą Traktatu z Lizbony jest uczynienie UE organizacją bardziej skuteczną i bardziej demokratyczną. Szczególną uwagę zwracano na nową, wzmocnioną rolę UE wobec wyzwań globalizacji. Jak stwierdził poseł T. Iwiński, wraz z USA, Rosją, Chinami i Indiami Unia jest jednym z pięciu głównych rozgrywających świata.

Podjmując próbę odpowiedzi na pytanie, co dla polskiej polityki zagranicznej oznacza ratyfikacja Traktatu z Lizbony, uczestnicy dyskusji stwierdzili, że w długofalowym interesie Polski leży, aby Unia była silna i zintegrowana, miała spójniejszą niż dotychczas tożsamość na arenie międzynarodowej, przejrzystą strukturę instytucjonalną oraz czytelnie zdefiniowane i rozgraniczone kompetencje instytucji unijnych i państw członkowskich.

W opinii wiceminister spraw zagranicznych G. Bernatowicz, po wprowadzeniu traktatu ważne jest, by UE miała jednolite stanowisko w stosunku do państw trzecich. „W długofalowym interesie Polski leży funkcjonowanie Unii silnej, wewnętrznie zintegrowanej, Unii, która będzie w stanie sprostać wszystkim aktualnym problemom międzynarodowym” – oceniła. Jeden z najważniejszych aspektów tej współpracy – jej zdaniem – to zapobieganie konfliktom, współpraca państw w zakresie pogłębiania bezpieczeństwa oraz zaangażowanie na rzecz rozszerzenia UE.

Jak stwierdziła wiceminister G. Bernatowicz, wartość reformy traktatowej w dziedzinie stosunków zewnętrznych można zdefiniować dwojako. Po pierwsze, Unia uzyskuje spójną koncepcję własnej tożsamości międzynarodowej. Po drugie, po wejściu w życie Traktatu z Lizbony otrzyma znacznie czytelniejszą strukturę instytucjonalną. Jej zdaniem, zawarte w traktacie reformy polityki zagranicznej nie stanowią przełomu. Jak dodała, nie traktat tworzy wizję superpaństwa z jakąś ujednoczoną polityką zagraniczną. „Zapisy traktatu tworzą dobrą bazę prawną w dziedzinie stosunków zewnętrznych” – podkreśliła. Jak tłumaczyła, zapisy te definiują i rozgraniczają sferę kompetencji międzyrządowych od sfery kompetencji wspólnotowych. Jak oceniła wiceminister, traktat stworzy możliwość realizacji wzmocnionej współpracy w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. „Będziemy analizować, jakie możliwości dla polskiej wizji ładu międzynarodowego taka koncepcja stwarza” – zapowiedziała.

Jak stwierdził wiceminister P. Serafin, Traktat z Lizbony nie zmienia jednego – zasady jednomyślności w podejmowaniu decyzji w obszarze wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, obecnie jest to jednak rozwiązanie optymalne, ponieważ państwa członkowskie nie są gotowe na rezygnację z własnych kompetencji w tym zakresie. Po ratyfikacji traktatu polityką zagraniczną Unii będzie kierował wysoki przedstawiciel UE ds. międzynarodowych, występujący jako partner w rozmowach z innymi potęgami światowymi, a nie jak dotąd aż trzy ośrodki UE: wysoki przedstawiciel ds. WPZiB, komisarz ds. stosunków zewnętrznych oraz przedstawiciel prezydencji UE. „W ten sposób rozwiązany zostanie problem «numeru telefonicznego»” – powiedział P. Serafin – „i pozostanie jeden «telefoniczny numer kontaktowy» w UE”. Jego zdaniem, „oczy i uszy WPZiB”, czyli europejska służba działań zewnętrznych, będą efektywnym instrumentem obserwacji regionów leżących poza Unią, a wprowadzone traktatem innowacje instytucjonalne zwiększą efektywność jej działań i wzrosnie szansa na zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego dzięki zmianie architektury instytucjonalnej UE.

Jak mówił, po wejściu traktatu w życie będziemy mieli jednego wysokiego przedstawiciela, który będzie kierował polityką zagraniczną Unii. „Europejską polityką zagraniczną nie będzie kierował nasz minister. Będzie kierował wysoki przedstawiciel, ale to jest cena, którą musimy płacić za efektywność” – przekonywał. Jak dodał, tylko wtedy, gdy jest jeden głos, w polityce zagranicznej może być efektywność.

Innym aspektem stosowania Traktatu Lizbońskiego – jak stwierdził wiceminister P. Serafin – jest to, że wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa dostaje efektywny instrument obserwowania sytuacji w państwach pozaeuropejskich oraz prowadzenia diagnozy politycznej. „To jest rzecz rewolucyjna. Europejska służba działań zewnętrznych będzie melanzem doświadczeń dzisiejszej Komisji Europejskiej, służb sekretariatu generalnego rady oraz doświadczeń państw członkowskich” – powiedział.

W opinii podsekretarza stanu w UKiE, Traktat Lizboński kończy proces zmian instytucjonalnych, jakie zostały zapoczątkowane w Amsterdamie (Traktat Amsterdamski z 1997 r. miał przygotować UE do przyjęcia nowych członków). Jego zdaniem, w ramach instytucjonalnych, które są zarysowane w Traktacie Reformującym UE, będziemy funkcjonowali przez najbliższych kilkanaście lat.

Podsumowując, zaznaczył, że Traktat Lizboński nie zmienia zasady jednomyślności przy podejmowaniu decyzji w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. „To jest dla tych wszystkich, którzy obawiają się utraty suwerenności – jak sądzę – istotna informacja” – zauważył. Wiceminister P. Serafin podkreślił, że jednomyślność oznacza mniejszą efektywność, ale ze względu na to, że polityka zagraniczna jest tak wrażliwym obszarem, warto ją zachować.

Paneliści uczestniczący w dyskusji nad zmianami instytucjonalnymi w Unii Europejskiej i rolą parlamentów narodowych: przewodniczący sejmowej i senackiej Komisji ds. Unii Europejskiej poseł Andrzej Grzyb i senator Edmund Wittbrodt, poseł Karol Karski – wiceprzewodniczący sejmowej Komisji ds. Unii Europejskiej, i posłanka Anna Zielińska-Głębocka, moderowanej przez prof. Cezarego Mika z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, zastanawiali się nad skutecznością stosowania zasady proporcjonalności i pomocniczości. Paneliści przypomnieli, że do Traktatu z Lizbony zostały dołączone dwa protokoły, znacznie umacniające pozycję parlamentów narodowych w procesie podejmowania decyzji w UE: protokół w sprawie stosowania zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz protokół w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej. Dzięki protokołom wzrosło znaczenie zasady równowagi instytucjonalnej w Unii: trójkąt rozszerzono do czworokąta – oprócz Rady, Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego Traktat z Lizbony jako znaczącą instytucję uwzględnił parlamenty narodowe. Zdaniem posła A. Grzyba, traktat pełnić będzie funkcję „strażnika pomocniczości w UE”, ponieważ jego postanowienia umożliwiają sprawdzanie na każdym etapie, czy inicjatywy podjęte przez Komisję Europejską spełniają ów wymóg pomocniczości. Polski parlament, podobnie jak parlamenty narodowe wszystkich pozostałych państw członkowskich, będzie miał osiem tygodni (a nie sześć, jak dotychczas) na przyjęcie

tw. uzasadnionej opinii o sprzeczności projektu Komisji Europejskiej z zasadą pomocniczości. Jeśli liczba uzasadnionych opinii stanowić będzie co najmniej 1/3 liczby głosów parlamentów narodowych (z których każdemu przyznano dwa głosy), to komisja będzie musiała wycofać swój projekt. Takie rozwiązanie oznacza realny wpływ na podejmowanie decyzji w UE.

W trzeciej części konferencji odbyła się dyskusja panelowa „Unia bliżej obywatela. Organizacje pozarządowe w debacie o przyszłości Europy po ratyfikacji Traktatu z Lizbony”, moderowana przez Agnieszkę Kudlińską, dyrektor Departamentu Informacji Europejskiej w UKIE. W debacie wzięli udział: dr Maciej Duszczyk z Uniwersytetu Warszawskiego, prezes Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana Anna Radwan-Röhrenscheff i dr Kazimierz Waluch z Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej, Wyższej Szkoły im. P. Włodkowica w Płocku. Przypomniano, że Traktat z Lizbony wprowadził dodatkowy instrument, tzw. inicjatywę obywatelską, dzięki której milion obywateli może zwrócić się do Komisji Europejskiej o podjęcie inicjatywy w określonej dziedzinie. Instrument ten niewątpliwie zwiększa wpływ obywateli na funkcjonowanie UE i proces stanowienia prawa. Uczestnicy panelu zwracali jednak uwagę, że niezbędne jest poinformowanie obywateli o sposobach i celach wykorzystania tego instrumentu. Działalność informacyjna, która w tej dziedzinie może być skutecznie prowadzona jedynie przez organizacje pozarządowe, powinna się odbywać w całej Polsce, również w mniejszych ośrodkach.

Podsumowując dyskusję, wicemarszałek M. Ziółkowski podkreślił, że wprowadzając klauzulę sojuszniczą, osobowość prawną oraz ustanawiając „europejski numer telefonu”, Unia Europejska odchodzi wreszcie od kunktatorstwa i filozofii wzmocnienia wszystkiego. Jego zdaniem, Traktat jest równoznaczny z podjęciem kilku dawno oczekiwanych decyzji. Jak stwierdził, celem Polski jest przynależność do „twardego rdzenia” Unii, a nie tylko pozostawanie dużym krajem członkowskim. Wicemarszałek podkreślił, że po Traktacie Reformującym Unia nadal pozostanie spółdzielnią, w której głosy udziałowców (państw i obywateli) są równe, a nie spółką akcyjną, gdzie decyduje wartość posiadanych udziałów.

Nawiązując do wystąpień uczestników panelu poświęconego roli parlamentów narodowych, wicemarszałek M. Ziółkowski zwrócił uwagę, że – jak słusznie zasugerował poseł A. Grzyb – reforma Unii nie umarła śmiercią naturalną także dlatego, że parlamenty narodowe są wciąż żywe. I jako takie – co zauważył wcześniej senator E. Wittbrodt – przyczyniają się do równowagi instytucjonalnej. Ponieważ szczyt legislacyjny, związany z przyjmowaniem prawa wspólnotowego, Sejm i Senat mają już szczęśliwie za sobą, obecnie należy skoncentrować się na deregulacji, a nie piętzeniu przepisów prawnych. Co za tym idzie, uwspólnotowanie prawa w ramach państw członkowskich nie powinno być utożsamiane z harmonizacją. Chodzi o to, aby wybierać rozwiązania lepsze, a nie kompromisowe. Zdaniem wicemarszałka, przygotowania do sprawowania w 2011 r. polskiej prezydencji powinny zostać wykorzystane do europeizacji całego parlamentu.

Wicemarszałek M. Ziółkowski przypomniał, że otwierając obrady, marszałek Sejmu wskazał na znaczenie powiązania prac komisji branżowych z problematyką unijną. Powiązanie to może być osiągnięte różnymi sposobami. W uzupełnieniu wicemarszałek Senatu wskazał, że tłumaczenie opinii umieszczanych w IPEX na angielski powinno być stałą praktyką. Za godną podkreślenia uznał też deklarację marszałka Sejmu, dotyczącą wspierania wyspecjalizowanego organu Sejmu w egzekwowaniu jego uprawnień wynikających z ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach wynikających z członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Zwracając się do uczestników ostatniego panelu, wicemarszałek M. Ziółkowski podkreślił, że publiczna debata wcale nie jest mniejszym wyzwaniem niż kampania polityczna. Jako najaktywniejsza część opinii publicznej organizacje pozarządowe mają do odegrania wielką rolę. Także dlatego – zauważył – że pomocniczość jako zasada, na której opiera się cała konstrukcja Unii, powinna być respektowana na każdym poziomie, nie tylko w relacjach Wspólnota – państwa członkowskie.

Na zakończenie wicemarszałek Senatu zgodził się z oceną marszałka B. Komorowskiego, że Unia nie jest dla Polaków celem samym w sobie. Takim celem – stwierdził – może być

dopiero Polska. Oczywiście Polska w Europie, ponieważ innej Polski niż europejska nie znamy i nie chcemy. „Tym samym Polska w zreformowanej Unii okazuje się być Polską w sosie własnym” – zakończył swoje wystąpienie.

* * *

14 marca br. w Senacie odbyła się konferencja „Komunikacja elektroniczna XXI wieku”, zorganizowana przez Komisję Gospodarki Narodowej we współpracy z Polską Izbą Informatyki i Telekomunikacji. Gościem honorowym konferencji była Viviane Reding – komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów.

W konferencji wzięli także udział wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Infrastruktury poseł Janusz Piechociński, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Witold Kołodziejowski, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji Witold Drożdż, a także przedstawiciele firm z branży telekomunikacyjnej.

Podczas spotkania podjęto próbę analizy poziomu rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w Polsce w relacji do polityki i strategii Unii Europejskiej. Zastanawiano się także nad społecznymi korzyściami informatyki, a jednocześnie ograniczeniami, jakie może stwarzać mobilność usług cyfrowych.

Stan i najważniejsze problemy rozwoju teleinformatyki w Polsce przedstawił prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji dr inż. Wacław Iszkowski.

Jak stwierdził, po prawie czterech latach członkostwa Polski w Unii Europejskiej rozwój rynku usług i przemysłu teleinformatycznego przebiega ze znacznym przyśpieszeniem, inaczej niż na początku lat dziewięćdziesiątych. W 2007 r. wartość polskiego rynku informatycznego wynosiła ponad 5 mld euro, ponad 60% gospodarstw domowych ma dziś komputer, a 40% – dostęp do szerokopasmowego internetu. Ponad 20% obywateli korzysta z bankowości elektronicznej i regularnie zaopatruje się w sklepach internetowych, rosną też zakupy sprzętu elektronicznego. Problemy dotyczą natomiast opłat od urzędzeń i nośników z tytułu prawa do kopiowania na użytek własny.

Postępuje rozwój informatyzacji administracji centralnej i samorządowej, ale jednym z powodów powolnego wdrażania usług elektronicznych jest słabe upowszechnienie kwalifikowanej formy podpisu elektronicznego. Jak stwierdził prezes W. Iszkowski, Komisja Europejska powinna doprowadzić do pilnego powstania European Validation Authority Gateway (EUVAG), niezbędnego do zapewnienia interoperacyjności pomiędzy narodowymi strukturami walidacji podpisu elektronicznego (VA), a także wpłynąć na europejski sektor bankowy, aby w swoich systemach zaczął powszechnie wykorzystywać kwalifikowany podpis elektroniczny. W przeciwnym razie posiadanie certyfikatu podpisu elektronicznego w dowodzie osobistym nie spowoduje jego powszechnego zastosowania oraz rzeczywistego rozwoju e-administracji.

Konferencja „Komunikacja elektroniczna XXI wieku”.
Od lewej: komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów Viviane Reding, przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej senator Tomasz Misiak, prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji Wacław Iszkowski

W swoim wystąpieniu prezes Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji zwrócił uwagę, że niedostatecznie rozwinięta sieć telefonii kablowej wpływa negatywnie na rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu tą drogą. Obecnie około 15% gospodarstw korzysta z dostępu o przepustowości do 1 Mb/s. Wielu alternatywnych operatorów rozpoczęło świadczenie usług dostępu szerokopasmowego na bazie Bitstream Access. Wykorzystując usługę WLR, oferują abonament dla około 600 tys. klientów. Ważnymi uczestnikami tego rynku stają się też operatorzy telewizji kablowej, którzy dysponując siecią docierającą do prawie 9 mln gniazdek, mają możliwość dostarczania usługi Triple-Play większości ze swoich 4, 5 mln abonentów.

W telefonii mobilnej trzech operatorów sieci GSM i UMTS uzyskało wspólnie nasycenie ponad 100%. Kolejny, czwarty operator zdobywa również swoich abonentów, tworząc własną sieć. Dwaj dalsi operatorzy, otrzymawszy częstotliwości GSM, budują strategię swego rozwoju poprzez kooperację z dużymi operatorami. Istnieje też kilku operatorów wirtualnych. Taka struktura rynku może być już uważana za konkurencyjną, dającą abonentom szerokie pole wyboru oferty oraz formy płatności za usługi.

Prezes W. Iszkowski zwrócił uwagę, że rozwój sieci bezprzewodowych poważnie hamują ograniczenia środowiskowe, na przykład w miejscowościach uzdrowiskowych, oraz obawy ludności przed promieniowaniem elektromagnetycznym. Jego zdaniem, Komisja Europejska, korzystając ze swojego autorytetu, powinna opracować program informowania społeczeństwa o rzeczywistym wpływie telefonii mobilnej oraz infrastruktury sieci bezprzewodowych na zdrowie ludności.

Na rynku telekomunikacyjnym działa obecnie kilkudziesięciu operatorów, którzy porozumeli się w celu sprawnej realizacji przygotowania odpowiedniej infrastruktury dla numeru 112. Determinacja administracji przy wsparciu operatorów powinna doprowadzić do szybkiego uruchomienia tej ważnej dla ratownictwa sieci.

Podsumowując swe wystąpienie, prezes W. Iszkowski podkreślił, że polskie środowisko teleinformatyczne jest świadome znaczenia i wpływu postępu na rynku usług oraz przemysłu teleinformatycznego na rozwój gospodarki, administracji i społeczeństwa. Technologie informacyjne mają coraz większy wpływ na sprawniejsze zarządzanie państwem czy przedsiębiorstwem. Pozwalają też lepiej kontrolować funkcjonowanie administracji i przedsiębiorstw.

Zabierając głos podczas konferencji, komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów V. Reding podkreśliła, że postrzega technikę nie jako cel sam w sobie, ale jako narzędzie sprzyjające obywatelom, służące wzrostowi i rozwojowi gospodarczemu, umożliwiające pobudzenie naszych społeczeństw.

Jak mówiła, na rynku telekomunikacyjnym najważniejsza jest konkurencyjność i przejrzystość zasad – na tym korzystają konsumenci i sam rynek. Tam, gdzie mamy dobre przepisy i uregulowania prawne, pojawia się właściwy rynek usług, sprzyjający obywatelom, a także przyciągający inwestorów, a to wpływa na powstawanie nowych miejsc pracy. W tym kontekście Polska powinna przygotować się do swojej prezydencji w 2011 r.

Odnosząc się do kwestii regulatora, komisarz stwierdziła, że należy opracowywać rozwiązania dobre dla Unii Europejskiej, a jednocześnie sprawdzające się w poszczególnych krajach członkowskich. Podkreśliła też, że regulacji wymagają tylko obszary źle funkcjonujące, a generalnie liczbę przepisów regulujących rynek należy obniżyć do minimum. Jak stwierdziła, jest przeciwna tworzeniu monopolii regulacyjnych, ponieważ nie sprzyjają konkurencji.

Komisarz V. Reding wyraziła zadowolenie, że w czasie swojego pobytu w Polsce mogła wziąć udział w uruchomieniu strony internetowej www.112.gov.pl. Jak stwierdziła, Komisja Europejska zauważa postępy Polski, zmierzające do zapewnienia pełnej funkcjonalności numeru 112.

Podczas konferencji uczestnicy pytali komisarz m.in. o opinię na temat modelu funkcjonowania mediów i ich finansowania, obciążeń podatkowych i parafiskalnych w sektorze teleinformatycznym, a także o obniżenie stawki VAT na internet.

Odpowiadając na pytania, komisarz V. Reding stwierdziła, iż rządy odpowiadają za ustalanie obowiązków nadawców publicznych i opłat wspierających ich funkcjonowanie, a także za zachowanie równowagi między nadawcami publicznymi i prywatnymi.

Podczas konferencji o „Roli operatora telekomunikacyjnego w społeczeństwie informacyjnym” mówił Maciej Witucki, prezes Telekomunikacji Polskiej SA. Jak stwierdził, wieloletnie zapóźnienia technologiczne udało się częściowo nadrobić, przy olbrzymim udziale tysięcy pracowników dawnego monopolisty – Telekomunikacji Polskiej. W dalszym ciągu jednak stan naszej infrastruktury znacznie odbiega od średniej europejskiej. Na przykład gęstość sieci stałej w Polsce, najmniejsza w Europie, wynosi zaledwie 29%, podczas gdy w państwach rozwiniętych znacznie przekracza 50%.

Zdaniem M. Wituckiego, różnice te muszą być uwzględnione przy podejmowaniu decyzji dotyczących rynku telekomunikacyjnego. Trudno sobie bowiem wyobrazić Polskę XXI w. bez sieci nowej generacji (NGN/NGA). Takie sieci są już budowane w wielu państwach europejskich. W Polsce będzie to jednak możliwe tylko wtedy, gdy przedsiębiorcy będą mieli możliwość uzyskania zwrotu z inwestycji. Żaden operator nie podejmie bowiem ryzyka zbudowania sieci, której koszt wyniesie kilka miliardów euro, przy poddaniu jej eksploatacji regułom dotyczącym sieci obecnie istniejących.

Prezes M. Witucki przyznał, że rynek telekomunikacyjny w Polsce rozwija się wolniej niż można by oczekiwać, ale podkreślił, że wraz z rozwojem nowoczesnych technologii jego znaczenie dla całej gospodarki będzie rosło. Polska nie będzie mogła szybko i równomiernie się rozwijać bez stworzenia odpowiedniej infrastruktury, pozwalającej na zbudowanie społeczeństwa informacyjnego. Do tego jest potrzebna spójna strategia, która stworzy warunki zapewniające operatorom stabilność funkcjonowania.